

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut politologických studií

Katedra bezpečnostních studií

Bakalářská práce

2018

Tomáš Vlček

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut politologických studií

Katedra bezpečnostních studií

**Bezpečnostní politika neutrálních států po útocích
11. září 2001: komparace vybraných evropských zemí**

Bakalářská práce

Autor práce: **Tomáš Vlček**

Studijní program: **Politologie**

Vedoucí práce: **JUDr. PhDr. Tomáš Karásek, Ph.D.**

Rok obhajoby: **2018**

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracoval samostatně a použil jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 10. května 2018

Tomáš Vlček

Bibliografický záznam

VLČEK, Tomáš. *Bezpečnostní politika neutrálních států po útocích 11. září 2001: komparace vybraných evropských zemí*. Praha, 2018. 58 s. Bakalářská práce (Bc.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut politologických studií. Katedra bezpečnostních studií. Vedoucí bakalářské práce JUDr. PhDr. Tomáš Karásek, Ph.D.

Rozsah práce: 64 451 znaků včetně mezer

Anotace

Tato bakalářská práce srovnává Švýcarsko, Rakousko a Švédsko, jakožto neutrální země Evropy a jejich aktivitu v bezpečnostní politice. Srovnání probíhá na dimenzích peacekeepingu a boje proti terorismu v období od teroristických útoků 11. září 2001 ve Spojených státech amerických do současnosti. V dimenzi peacekeepingu je kladen důraz na nasazování jednotek do peacekeepingových misí. V případě dimenze boje proti terorismu probíhá porovnání ve strategii globální války proti terorismu a ve strategii boje proti terorismu. Výsledkem je pak potvrzení, či vyvrácení hypotézy, mezi přístupem k neutralitě a aktivitě v rámci bezpečnostní politiky. Práce je zpracována jako komparativní studie a hlavní předpoklad práce je takový, že neutrální stát, jež má kodifikovanou neutralitu a používá ji ve svých bezpečnostně-zahraničních strategiích, bude méně aktivní než stát, který takto kodifikovanou neutralitu nemá a ani ji již nezmiňuje ve svých bezpečnostně-zahraničních strategiích.

Annotation

This bachelor's thesis compares Switzerland, Austria and Sweden as European neutral states and their activity in security policy. There are two dimensions for the comparison: peacekeeping dimension and counter-terrorism dimension. The time interval begins with the terrorist 9/11 attacks and continues to the present. In peacekeeping dimension the main focus is on contribution of units to peacekeeping missions. In counter-terrorism dimension the main focus is on strategy of global war on terror and strategy of combating terrorism. The result of this thesis is either confirmation or refutation of hypothesis about relationship between attitude to neutrality and activity in security policy. The assumption of this comparative study is that state with codified neutrality which is also mentioned in its foreign-security strategy is less active than state with non-codified neutrality not mentioned in its foreign-security strategy.

Klíčová slova

Švýcarsko, Rakousko, Švédsko, neutralita, peacekeeping, boj proti terorismu, Evropská unie, Organizace spojených národů, Severoatlantická aliance

Keywords

Switzerland, Austria, Sweden, Neutrality, Peacekeeping, Counter-terrorism, European union, United Nations, North Atlantic Treaty Organization

Title

Security Policy of Neutral States After 9/11: Comparison of Selected European Countries

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval JUDr. PhDr. Tomáši Karáskovi, Ph.D. za cenné připomínky a vstřícný přístup při vedení této práce.

Obsah

Seznam použitých zkratk	2
Úvod	4
1. Teoretická část	6
1. 1. Koncept neutrality	6
1. 2. Peacekeeping	9
1. 3. Boj proti terorismu	12
1. 4. Metodologie	15
2. Empirická část	16
2. 1. Dimenze peacekeepingu	16
2. 1. 1. Švýcarsko	17
2. 1. 2. Rakousko	19
2. 1. 3. Švédsko	20
2. 1. 4. Mandáty jednotlivých misí	22
2. 1. 5. Porovnání a shrnutí	24
2. 2. Dimenze boje proti terorismu	25
2. 2. 1. Švýcarsko	27
2. 2. 2. Rakousko	28
2. 2. 3. Švédsko	28
2. 2. 4. Porovnání a shrnutí	29
2. 3. Interpretace výsledků	31
Závěr	32
Summary	34
Seznam použitých tabulek	35
Seznam zdrojů	36
Teze závěrečné bakalářské práce	50

Seznam použitých zkratek

- BINUB** – Integrovaný úřad Organizace spojených národů v Burundi (The United Nations Integrated Office in Burundi)
- EU** – Evropská unie
- EUFOR Althea** – Jednotky Evropské unie Althea (European Union Force Althea)
- ISAF** – Mezinárodní bezpečnostní podpůrné síly (International Security Assistance Force)
- KFOR** – Jednotky Kosovo (Kosovo Force)
- MINUJUSTH** – Mise Organizace spojených národů pro podporu spravedlnosti v Haiti (United Nations Mission For Justice Support In Haiti)
- MINUSCA** – Integrovaná multidimenzionální stabilizační mise Organizace spojených národů ve Středoafričské republice (United Nations Multidimensional Integrated Stabilization Mission In The Central African Republic)
- MINUSMA** – Integrovaná multidimenzionální stabilizační mise Organizace spojených národů v Mali (United Nations Multidimensional Integrated Stabilization Mission in Mali)
- MINUSTAH** – Stabilizační mise Organizace spojených národů v Haiti (United Nations Stabilization Mission In Haiti)
- MINURCAT** – Mise Organizace spojených národů ve Středoafričské republice a Čadu (United Nations Mission In The Central African Republic And Chad)
- MINURSO** – Mise Organizace spojených národů pro referendum v Západní Sahaře (United Nations Mission For The Referendum In Western Sahara)
- MONUC** – Mise Organizace spojených národů v Demokratické republice Kongo (United Nations Mission In The Democratic Republic Of Congo)
- MONUSCO** – Stabilizační mise Organizace spojených národů v Demokratické republice Kongo (United Nations Organization Stabilization Mission In The DR Congo)
- UNAMA** – Asistenční mise Organizace spojených národů v Afghánistánu (United Nations Assistance Mission In Afghanistan)
- UNAMI** – Asistenční mise Organizace spojených národů pro Irák (United Nations Assistance Mission For Iraq)
- UNAMID** – Mise Africké unie a Organizace spojených národů v Dárfúru (African Union – United Nations Mission In Darfur)
- UNDOF** – Jednotky Organizace spojených národů k pozorování odzbrojení (United

Nations Disengagement Observer Force)

UNFICYP – Peacekeepingové jednotky Organizace spojených národů na Kypru

(United Nations Peacekeeping Force In Cyprus)

UNIFIL – Prozatímní síly Organizace spojených národů v Libanonu (United Nations

Interim Force In Lebanon)

UNMC – Mise Organizace spojených národů v Kolumbii (United Nations Mission In Colombia)

UNMIK – Mise Organizace spojených národů v Kosovu (United Nations Mission In Kosovo)

UNMIL – Mise Organizace spojených národů v Libérii (United Nations Mission In Liberia)

UNMIN – Mise Organizace spojených národů v Nepálu (United Nations Mission In Nepal)

UNMIS – Mise Organizace spojených národů v Súdánu (United Nations Mission In Sudan)

UNMOGIP – Vojensko-pozorovací skupina Organizace spojených národů v Indii a Pákistánu (United Nations Military Observer Group In India And Pakistan)

UNOCI – Mise Organizace spojených národů v Pobřeží Slonoviny (United Nations Mission In Côte d'Ivoire)

UNODC – Úřad OSN pro drogy a zločin (United Nations Office On Drugs And Crime)

UNSMIL – Podpůrná mise Organizace spojených národů v Libyi (United Nations Support Mission In Libya)

UNSOM – Asistenční mise Organizace spojených národů v Somálsku (United Nations Assistance Mission In Somalia)

UNTSO – Dozorčí organizace OSN pro dodržování příměří (United Nations Truce Supervision Organization)

UNVMC – Ověřovací mise Organizace spojených národů v Kolumbii (United Nations Verification Mission In Colombia)

NATO – Severoatlantická aliance (North Atlantic Treaty Organization)

OSN – Organizace spojených národů

PfP – Partnerství pro mír (Partnership for Peace)

R2P – Odpovědnost chránit (Responsibility to Protect)

RSM – Mise Rozhodná podpora (Resolute Support Mission)

Úvod

Tématem této bakalářské práce je bezpečnostní politika neutrálních států Evropy. Bezpečnostní politika je jedním z klíčových aspektů jak zahraniční politiky, tak interní politiky daného státu. V rámci bezpečnostní politiky jsem zvolil dvě dimenze porovnání, je to dimenze peacekeepingu a dimenze boje proti terorismu. Jednotlivé státy budou na každé dimenzi porovnány zvlášť. Výsledkem porovnání bude odpověď na otázku, který ze států je nejméně a který nejvíce aktivní v rámci těchto dvou dimenzí a zda potvrzuje základní hypotézu této práce ohledně vztahu mezi přístupem k neutralitě a aktivitou v bezpečnostní politice.

Z neutrálních států byly vybrány tři, které poslouží ke komparaci. Jedná se o Švýcarsko, Rakousko a Švédsko. Tyto státy byly vybrány záměrně, jelikož každý ze států má s neutralitou jinou zkušenost a má k ní jiný přístup, jelikož se jedná o komplexní pojem.

Jako časový úsek pro porovnání jsem zvolil důležitý milník, a sice teroristické útoky 11. září 2001 ve Spojených státech amerických. Tato série snad nejtragičtějších teroristických útoků ovlivnila celý svět. Právě po těchto útocích došlo k založení nových protiteroristických orgánů u mnoha států, popřípadě u světových organizací. Také došlo k vyhlášení globální války proti terorismu, která v této práci bude hrát podstatnou roli. V rámci této války pak vznikly některé důležité peacekeepingové mise, které budou v této práci zmíněny. Jednotlivé státy budou porovnány v období od těchto teroristických útoků do současnosti. Nicméně pro pochopení uchopení konceptu neutrality danými státy bude stručně popsán i historický vývoj právě tohoto konceptu a přístup jednotlivých států komparace k neutralitě.

Pro tuto práci budu využívat odbornou literaturu vztahující se k tomuto tématu, především monografická periodická a neperiodická díla. K získání některých údajů, popřípadě hodnot, využiji oficiální internetové stránky některých organizací, které budou v práci zmíněny a také oficiální internetové stránky porovnávaných států.

Nejprve bude v práci rozepsána teoretická část, kde popíši především jednotlivé koncepty, se kterými budu pracovat, tj. neutralita, peacekeeping a boj proti terorismu. Bude také stručně popsán vývoj těchto konceptů, propojení s jednotlivými porovnávanými státy a bude popsána metodologie práce. Po teoretické části bude následovat empirická část, která bude rozdělena na dvě dimenze porovnání. V každé

dimenzi budou popsány způsoby, na základě jakých kritérií budu jednotlivé státy porovnávat, odkud budu čerpat data k tomuto porovnání a následně představeny jednotlivé hodnoty, podle kterých bude komparace probíhat. Na konci každé dimenze poté jednotlivé státy porovnáám a shrnu výsledky porovnání. Po empirické části poté v interpretaci výsledků shrnu veškeré zjištěné výsledky a určím, zda se hypotéza této práce potvrdila, či došlo k jejímu vyvrácení. Všechny důležité poznatky zrekapituluji v závěru této práce a uvedu seznam veškerých použitých zdrojů.

1. Teoretická část

1. 1. Koncept neutrality

Nejprve je potřeba přiblížit koncept neutrality, jeho definici a historický vývoj. V základním chápání je neutralita definována jako neúčast ve vojenských konfliktech. Základní práva a povinnosti neutrálních států jsou kodifikovány Haagskou konvencí z roku 1907. Území neutrálních států jsou nedotknutelná, neutrální státy mají zakázáno se účastnit jakéhokoliv ozbrojeného konfliktu i vedeného jiným státem a nesmějí žádnému jinému bojujícímu státu poskytnout pomoc (Krejčí, 2001, s. 384). Na druhou stranu je nutné zmínit, že většina takto neutrálních států využívá takzvané ozbrojené neutrality, kdy daný stát sice válku nesmí vyvolat, ale v případě napadení má právo se bránit. K tomu mu má sloužit jeho armáda, jelikož nemůže být součástí vojenské aliance a nemůže se tak spolehnout na pomoc od ostatních členů aliance (Fischer, Aunesluoma a Makko, 2016, s. 8). Z právního hlediska je neutralita viděna především prostřednictvím výše zmíněných aspektů, které jsou aplikovatelné v době války. Nicméně tím, že se jedná o jasně a úzce vymezený koncept, lze v praxi zaujmout různé pozice, které vyplývají ze státních zájmů a momentálního světového uspořádání (Goetschel, 1999, s. 118). Z politologického hlediska lze poté při náhledu na neutralitu v době míru vidět jisté překročení právního rámce tohoto konceptu, za tím účelem je třeba sledovat především chování a politické postoje současných neutrálních států k aktuálním událostem, jelikož se tyto státy již po dlouhou dobu nenachází ve válečném statu (Agius a Devine, 2011, s. 269). Laurent Goetschel ve svém rozboru tohoto konceptu zmiňuje realistickou roli neutrálních států, která ztrácí na své důležitosti, jelikož se jedná právě o právní vymezení povinností a práv neutrálních států. Naopak idealistická role je na vzestupu a snaží se přesáhnout klasické podmínky válečných dob, především regulací použití síly. Neutrální státy se tak snaží legitimizovat své postavení politickými nástroji, jako byla například snaha o propojování západního a východního bloku během studené války a snižování napětí (Goetschel, 1999, s. 120-121).

Od roku 1907, kdy byla neutralita kodifikována, prošel tento koncept určitým vývojem. Důležitým mezníkem v tomto vývoji se stává studená válka. Neutralita v té době znamenala především neúčast v žádném ze dvou bloků konfliktu, narušovala tak toto uspořádání a naopak se neutrální státy stávaly pomyslnými prostředníky mezi stranami konfliktu a uvolňovaly obecné napětí (Agius, 2011, s. 374). Po konci studené

války můžeme sledovat odklon od tohoto konceptu, spočívající především v aktivnějším zapojení do mezinárodního dění.

První z trojice vybraných států je Švýcarsko, které můžeme označit za permanentně neutrální. Neutralitu si vybralo jako politický princip již v roce 1674, po Vídeňském kongresu z roku 1815 mu byla tato permanentní neutralita garantována i přímo smluvně (Binter, 1985, s. 388). Svou neutralitu si zachovalo v období první světové války, kdy byla potvrzena oběma stranami konfliktu, ale i přesto po vypuknutí války Švýcarsko pro jistotu mobilizovalo a bylo připravené bránit své hranice. Švýcarsku se nicméně podařilo zůstat neutrální po celou dobu první světové války (Church a Head, 2013, s. 193-199). Asi největší zkouškou si prošla švýcarská neutralita během druhé světové války. Stejně jako za první světové války proběhla mobilizace a švýcarská armáda byla připravena bránit hranice. Švýcarsko přijímalo také židovské uprchlíky a sestřelovalo německá letadla, která narušovala jeho vzdušný prostor. Jenže s Hitlerovým postupem Evropou se Švýcarsko dostalo do úplné izolace a bylo vzájemně ekonomicky závislé na Německu. Za toto ekonomické propojení a obchod bylo po skončení druhé světové války kritizováno spojeneckými mocnostmi (Steinberg, 1996, s. 64-71). Neutralitu zachovalo Švýcarsko během studené války. Kladlo především důraz na ekonomickou spolupráci bez konkrétního politického provázání, drželo se stranou společenství, která by mohla být v rozporu s jeho neutralitou. Na druhou stranu se snažilo zaujmout aktivní postavení v humanitárních, technologických a ekonomických organizacích. Důraz také kladlo na posílení armády pro případ napadení jednou ze dvou stran studené války (Wenger a Nuenlist, 2008, s. 218-224). Po konci studené války, od 90. let 20. století, pak svou neutralitu přeměňuje na aktivnější s důrazem na kooperaci (Eichler, 2009, s. 97). Ve své poslední koncepci zahraniční politiky pro roky 2016-2019 se nicméně švýcarské Ministerstvo zahraničních věcí k permanentní neutralitě nadále hlásí a zmiňuje jí jako důležitý aspekt své bezpečnostní politiky. Také zde ale stojí, že tato deklarace nezastaví Švýcarsko v ochraně svých zájmů (Swiss Federal Department of Foreign Affairs FDFA, 2016, s. 11-12).

Na rozdíl od Švýcarska bylo Rakousko (resp. Rakousko-Uhersko) jednou z hlavních stran první světové války a jako útočník proti Srbsku po sarajevském atentátu dokonce jedním z jeho iniciátorů. (Veber et al., 2007, s. 462-463). Do druhé světové války vstoupilo na straně nacistického Německa poté, co bylo k němu v roce 1938

anšlusem připojeno (Jeřábek, 2004, s. 12). Rakouská nezávislost byla obnovena v roce 1955, do té doby bylo Rakousko okupováno spojeneckými vojsky. Znovuzískaná suverenita však byla ze strany Sovětského svazu podmíněna požadavkem trvalé neutrality po vzoru Švýcarska. Na tuto dohodu Rakouskou přistoupilo a dodržovalo ji až do roku 1995, kdy vstoupilo do Evropské unie a došlo tak k částečnému odklonu od tohoto konceptu (Lantis a Queen, 1998, s. 152-156). Během studené války, zhruba od 60. let 20. století, postupně přeměňovalo svou neutralitu na neutralitu aktivní, která obnášela například snahu o uvolňování napětí mezi Východem a Západem, zřízení peacekeepingových oddílů pro OSN, důraz na diplomacii a navazování kontaktů s ostatními zeměmi, podporu nezúčastněných států třetího světa a podporu jaderného odzbrojení (Luif, 2000, 136-138). Stejně jako Švédsko, které také vstoupilo do Evropské unie v roce 1995, se díky zájmům EU pro tyto státy hodí spíše termín *militarily non-aligned* (tj. vojensky nezúčastněné), který někteří autoři dokonce chápou jako mezistupeň neutrality a vstupu do vojenské aliance jakou je například NATO (Agius a Devine, 2011, s. 266). Formálně se však i v současnosti Rakousko ve své koncepci bezpečnostní strategie stále hlásí k principu permanentní neutrality, která podle něj není s členstvím v Evropské unii v rozporu (Federal Chancellery of the Republic of Austria, 2013, s. 8-19).

Třetí případ představuje Švédsko, jehož neutralita je rovněž dlouhodobou záležitostí – od roku 1814 se země nezúčastnila ozbrojeného konfliktu v roli válčící strany (Eichler, 2009, s. 98). Neutralitu vyhlásilo Švédsko ihned po začátku první světové války a ve své zahraniční politice se snažilo dělat vše pro to, aby tento statut zůstal zachován. Odmítlo dokonce spojení s Německem, které pro něj mohlo znamenat zbrojní výhody a územní zisky (Štěpán, 2010, s. 99-101). Za druhé světové války nicméně došlo k porušení zásad neutrality v okamžiku, kdy Švédsko umožnilo přesun nacistických vojsk přes své území (Eichler, 2009, s. 98). V následujícím období studené války zvolilo politiku neutrality s pozicí vojensky nezúčastněného státu. Identifikovalo specifickou *niche* mezi oběma bloky a svou aktivní neutralitou se snažilo působit v roli prostředníka v konfliktech a přispět k mezinárodnímu míru a bezpečnosti, především jako mluvčí ostatních malých nezúčastněných a neutrálních států, které se nezapojily do tohoto bipolárního konfliktu (Bjelerd a Möller, 2010, s. 376-377). Po skončení studené války i Švédsko vstoupilo do Evropské unie (Eichler, 2006, s. 49). Jeho neutralita vykazuje aktivní prvky, ostatně jako princip ji Švédsko nemá

kodifikovanou ani ústavně, ani žádnou jinou smlouvou (McSweeney, 1987, s. 39) a neutralita není zmíněna v jeho posledním stanovisku k zahraniční politice z letošního roku (Wallström, 2018, s. 1-9). To vše mu poskytuje v rámci tohoto konceptu značnou volnost. Důraz je naopak kladen na posílení spolupráce s organizacemi jako je například Organizace pro bezpečnost a kooperaci v Evropě. Stávající zahraničněpolitický koncept k tomu dodává, že Švédsko nezůstane pasivní, pokud některý z členských států Evropské unie nebo severský stát bude čelit napadení nebo přírodní pohromě. Je připravené poskytovat a přijímat pomoc jak civilní, tak vojenskou (Wallström, 2018, s. 2-3). Toto stanovisko se pak do určité míry blíží kořenům smluvních organizací kolektivní obrany jako je NATO.

Jak lze vidět, jak v konceptualizaci, tak v historické praxi uplatňování neutrality lze najít podstatné rozdíly. Z tohoto faktu vyplývá hlavní hypotéza práce, která předpokládá, že stát, jehož neutralita je historicky zakořeněna a smluvně stvrzena, bude v oblasti peacekeepingu a boje proti terorismu nejméně aktivní. Naopak stát, který svou neutralitu kodifikovanou nemá, ne vždy ji v historii dodržoval a ani ji explicitně nezmiňuje v kontextu své bezpečnostní politiky, bude v daných oblastech neaktivnější. Někde mezi těmito dvěma póly by se měl nacházet stát, který sice neutrální je a ke své neutralitě se hlásí, nicméně jeho neutralita není chápána jako vnitřně vygenerovaný konstitutivní aspekt jeho státnosti. Ve vztahu k vybraným případům by jako nejméně aktivní mělo působit Švýcarsko, nejvíce aktivní by mělo být Švédsko. Rakousko by mělo obsadit pomyslný střed mezi nimi.

1.2. Peacekeeping

Nyní podobně jako koncept neutrality nadefinuji peacekeeping a ukázu jeho vývoj. Pro tento samotný pojem stále neexistuje žádná formálně závazná definice, jelikož v době vzniku OSN se nepočítalo s touto aktivitou, a tudíž tento pojem ani není obsažen v samotné chartě OSN. Ta pouze obsahuje kapitoly a jejich články, které ho upravují (Urbanovská, 2012, s. 86-87). Pojem peacekeeping tedy budu používat pro mírové operace. Ty jsou spjaty se vznikem Organizace spojených národů a staly se jedním z hlavních nástrojů této organizace (United Nations, 2005, s. 65-66). OSN vznikla v roce 1945, kdy její chartu ratifikovalo 50 států (United Nations, 2005, s. 3). Samotný peacekeeping pak přímo v chartě definován není a samotné operace „jsou často popisovány jako spadající mezi kapitolu VI a kapitolu VII charty OSN. Kapitola

VI odkazuje k postupům, které může přijmout Rada bezpečnosti ve snaze poklidného smíření rozepře, jako jsou zprostředkování, dohled, vyjednávání a zprostředkování informací. Kapitola VII dává Radě bezpečnosti možnost k posílení mandátu, zahrnující přímé použití vojenské síly v případě nutnosti k udržení nebo obnově mezinárodního míru a bezpečnosti (Ramsbotham a Woodhouse, 1999, s. xi).“ Tento rozdíl v mandátech jednotlivých operací bude pro srovnání hrát roli. Rozhodnutím o jednotlivých misích se v rámci OSN zabývá její orgán Rada bezpečnosti, která přijímá rezoluce v rámci případných konfliktů a určuje mandát misím. Radu bezpečnosti tvoří 15 členů, kdy 5 je zde stálých, jedná se o Spojené státy americké, Velkou Británii, Čínu, Rusko a Francii. Dalších 10 členů se mění vždy po dvou letech, kdy tyto členy volí Valné shromáždění. K přijetí opatření je pak třeba alespoň vyjádření od minimálně devíti členů rady pro návrh, v zásadních otázkách je pak třeba opět minimum devíti hlasů pro návrh, ale společně se souhlasem stálých pěti členů. Stálý člen může hlasem proti vetovat daný návrh (Romancov a Romancovová, 2002, s. 51-52). Právě díky přítomnosti Spojených států amerických a Sovětského svazu v Radě bezpečnosti, jakožto hlavních dvou mocností, které stály proti sobě v období studené války, docházelo často jednou z těchto dvou stran k vetování projednávaného návrhu. Tím došlo k zablokování mnoha potenciálních misí a během studené války došlo pouze dvakrát k použití článku 41 z kapitoly VII pro posílení mandátu mise. Z těchto důvodů je pak často předmětem diskuze nutnost reformovat složení Rady bezpečnosti (Davies a Woodward, 2014, s. 116-121).

OSN není jedinou institucí, která organizuje mírové operace. Na základě vydaných rezolucí může mírovou operaci zorganizovat také členský stát, popřípadě jiná organizace nebo koalice států vytvořená z různých důvodů, jako může být například sousedství států. Také jsou známé příklady, kdy jedna organizace převzala peacekeepingovou operaci po druhé nebo byly v problematickém místě dvě operace najednou, kdy každá měla jiný úkol v dané oblasti. Mise můžeme rozlišit podle toho, zda jsou, či nejsou autorizovány ze strany OSN (Bellamy, Williams a Griffin, 2010, s. 42-67). V této práci však budu pracovat pouze s peacekeepingovými operacemi, které jsou autorizovány od OSN a podléhají konkrétním rezolucím. Kromě OSN je tedy pro evropský prostor dále důležité NATO a Evropská unie z hlediska podílení se na peacekeepingových operacích. Jelikož však ani jeden z porovnávaných států není členem NATO, do kontaktu se Severoatlantickou aliancí a zapojením se do jejích

operací se dostávají především díky organizaci Partnerství pro mír, která patří pod NATO a porovnávané státy jsou členy této organizace (Agius, 2011, s. 382).

Za období studené války tedy proběhlo kolem dvaceti peacekeepingových operací, kdy tyto prvotní operace měly spíše monitorovací povahu (Karlas, 2015, s. 107-108). Na druhou stranu, jak jsem zmínil již v konceptu neutrality, v tomto období hráli důležitou roli neutrální aktéři, kteří vystupovali jako mediátoři sporů a stávali se hlavními přispěvateli do peacekeepingových operací. Pouze Švýcarsko z důvodu jeho politické doktríny bylo v rámci peacekeepingu omezené pouze na poskytnutí technických a logistických služeb (Wenger a Nuenlist, 2008, s. 220). Rakousko zahrnuje během studené války peacekeeping do své koncepce neutrality a aktivně se na něm podílelo (Devine, 2011, s. 341-342). Nejaktivnější z porovnávaných států bylo v této době Švédsko, jež patřilo mezi největší přispěvatele do mírových operací (Kertcher, 2012, s. 621). Od konce studené války mluvíme o komplexním peacekeepingu (někdy také nazýván jako peacekeeping druhé generace), jelikož došlo k posílení použitelných metod, posílení pravomocí v některých případech, rozšíření úkolů operací. Tyto úkoly mohou být například odzbrojení válčících stran, organizace a dozor nad volbami, poskytnutí humanitární pomoci, ochrana civilistů, zajištění svobody pohybu, zajištění letového prostoru. Také prostředí, kam tyto jednotky bývají nasazovány, je více nestálé a násilné (Bellamy, Williams a Griffin, 2010, s. 173-194). Dnešní operace mají již povahu multi-dimenzionálních operací, které zahrnují velikou škálu úkolů od zajištění míru, patrolování, rekonstrukci oblastí, až po národního smíření (Bellamy, Williams a Griffin, 2010, s. 279-280). Z hlediska počtu misí došlo po skončení studené války k prudkému nárůstu jak počtu operací, tak počtu působících jednotek v nich. Především pak u misí ostatních aktérů, v případě OSN nebyl přírůstek působících jednotek tak značný. Od roku 2010 počet působících jednotek ostatních členů začal rapidně klesat a přibližně kolem roku 2015 klesl pod počet jednotek nasazených do operací OSN (Sandler, 2017, s. 1880-1882).

Co se týče členství v organizacích, které se podílejí na peacekeepingu, Švýcarsko je ze tří zkoumaných zemí jedinou, která není členem Evropské unie. Ostatně i do OSN vstoupilo teprve v roce 2002 (United Nations, 2005, s. 260), byť se na mírových operacích podílelo již dříve. Stejně jako zbylé dva státy pak není součástí NATO, je ale členem PfP od roku 1996 (NATO, 2001, s. 479). Rakousko do OSN vstoupilo hned po obnově samostatného státu v roce 1955 (United Nations, 2005,

s. 259) a členem EU, stejně jako PfP se stalo o čtyřicet let později (NATO, 2001, s. 470). Švédsko vstoupilo do OSN rok po jejím založení v roce 1946 (United Nations, 2005, s. 259), nejdéle – od roku 1994 – působí i v PfP (NATO, 2005, s. 466). Do Evropské unie vstoupilo stejně jako Rakousko v roce 1995. Pro následující komparaci zemí budou proto důležité především všechny peacekeepingové mise OSN a mise NATO, které OSN autorizovala, konkrétně KFOR, ISAF (Agius, 2011, s. 371) a na ISAF navazující RSM. V případě Rakouska bude zmíněna také mise Evropské unie EUFOR Althea.

1. 3. Boj proti terorismu

Třetím pojmem, který je nutné představit, je boj proti terorismu. Ten bude sloužit k porovnání vybraných států ve druhé dimenzi. Zde však nastává problém. Samotný termín terorismus má mnoho různých definic od mnoha různých autorů. Problémem tedy je neexistence jedné konkrétní definice, která by byla přijata všemi státy, popřípadě organizacemi, jako je například OSN (Svrček, 2014, s. 117-119). Tento pojem je těžko definovatelný na světové úrovni, jelikož samotný terorismus prochází v průběhu let vývojem a také se může vyvíjet nadále, kde by tato jedna definice již mohla být nedostačující. Mění se také prostředky používané k páčání terorismu a problémem je i definování osob páčajících terorismus (Škoheľ, 2014, s. 316).

Pro tuto práci bych zde použil rezoluci OSN číslo 1566 z roku 2004, která za terorismus považuje: „trestné činy, páchané na civilistech, páchané s úmyslem způsobit smrt, či vážná zranění nebo držení rukojmích, s cílem podnítit stav teroru na veřejnosti, ve skupině lidí a v jednotlivcích, zastrašit společnost nebo přinutit vládu, popřípadě mezinárodní organizaci k jednání, či naopak upuštění od něj (Security Council, 2004a).“ Toto však není konkrétní definice, ale spíše popis toho, jaké konkrétní činy považuje za terorismus tato organizace. Pro obecné pochopení terorismu by ale tento popis měl být dostačující. Samotný terorismus pak může být dělen do mnoha typů dle různých kritérií. Z mnoha různých typů pak považuji za největší hrozbu pro vybrané státy této práce globální politický terorismus, který je ve 21. století spojován především s islámským fundamentalismem. Mezi jeho cíle spadá ničení hodnot euroamerické civilizace, do které se tyto státy řadí. Proto je tento typ terorismu potencionálně nejnebezpečnější, což dokazují i jeho největší projevy: především série teroristických útoků 11. září 2001 ve Spojených státech amerických, kdy tyto útoky

změnily celý svět. V evropském prostoru pak stojí za velkými bombovými útoky v Madridu v roce 2004 a v Londýně v roce 2005 (Blahož, 2007, s. 16-28). V současné době je pak toto ohrožení násobeno současnou uprchlickou krizí, kdy do Evropy přichází mnoho uprchlíků právě ze zemí, se kterými je zmíněný islámský fundamentalismus často spojován, jako je například Afghánistán, popřípadě dotčených intervencí západních mocností jako je například Libye (Webber, 2017, s. 102-103). To samozřejmě neznámá, že každý, kdo přichází z těchto oblastí je terorista nebo jinak extrémisticky založená osoba. Nicméně vzhledem k situaci, kdy tato krize je ze strany Evropské unie špatně koordinovaná, přichází do Evropy statisíce ilegálních migrantů (Teodorescu, 2017, s. 123-124). Celá tato krize je tak složitě kontrolovatelná. Švédsko a Rakousko jsou země, které jsou z celé Evropské unie jedny z těch nejvíce postihnutých migrační krizí, především díky velkému přílivu migrantů (Valentinov, Bolečková a Vaceková, 2017, s. 65-66). Švýcarsko je na rozdíl od těchto zemí ohroženo radikálním islamismem především z důvodu mnoha mezinárodních institucí, jež mají sídlo právě na švýcarském území. Tyto organizace často pořádají různé konference a setkání, jejichž účastníci jsou potenciální cíle teroristických útoků (Barros a Proença, 2005, s. 301).

Nyní, po představení pojmu terorismu a popisu jakých činů se týká a který z typů je pro porovnávané státy hlavní hrozbou, představím možnosti boje proti terorismu. Zde jsou dva hlavní přístupy. Prvním z těchto přístupů je strategie globální války proti terorismu. Tento typ používají především Spojené státy americké, v této strategii se klade hlavní důraz na vojenské prostředky a vojenské údery. Jako příklad bych zde zmínil operaci Trvalá svoboda, kdy došlo k intervenci do Afghánistánu a jiných zemí nebo operaci Irácká svoboda, kdy došlo k intervenci do Iráku. Tato strategie má svá pozitiva i negativa, kdy její pozitivum je především rychlá reakce a negativum je například fakt, kdy z důvodu druhé operace a intervence do Iráku došlo následně k bombovým útokům v Madridu a Londýně, které jsem zmínil výše (Eichler, 2007, s. 207-216).

Druhým přístupem je pak strategie boje proti terorismu. Tento koncept je založen spíše na preventivní strategii, kdy sleduje především politické, ekonomické a diplomatické prostředky jako nástroje boje proti terorismu a klade důraz na prevenci. Tato strategie je pak aplikovaná především jak ze strany OSN, tak Evropské unie. I zde je možnost vidět negativa jako je časová náročnost tohoto boje, ale i pozitiva, především

nevyvolává tak tvrdé reakce, jako byly bombové útoky v Evropě v reakci na operaci Irácká svoboda (Eichler, 2007, s. 217-224). Těmto dvěma strategiím se budu věnovat ještě v empirické části této dimenze, kde představím kritéria, podle kterých porovnáám jednotlivé státy a jejich aktivitu v rámci těchto konceptů.

Každý z porovnávaných států má pak vlastní zkušenosti s teroristickými útoky. Následující útoky jsou považovány za ty hlavní v období 1946-2000: V roce 1970 byla unesena tři letadla, kdy jedno z nich bylo švýcarských aerolinek, cestující byli uneseni a poté vyměněni za arabské teroristy vězněné v Evropě. V roce 1971 došlo ve Stockholmu k zastřelení jugoslávského diplomata dvěma Chorvaty. Ve stejném roce byla zaslána bomba jordánskému ambasadorovi v Ženevě, ta výbuchem zranila dva policisty. V roce 1975 šest příslušníků Frakce Rudé armády obsadilo ambasádu Západního Německa ve Stockholmu a dožadovali se propuštění 26 teroristů, poté nechali ambasádu vybuchnout a vzdali se. Ve stejném roce došlo k zastřelení tureckého velvyslance na turecké ambasádě ve Vídni. V Rakousku v témž roce došlo také k obsazení centrály Organizace zemí vyvážejících ropu teroristy. V roce 1985 se uskutečnil arabský útok na vídeňské letiště, kde byli zabiti tři lidé. Ve Vídni v roce 1994 došlo k obsazení mediální agentury Reuters čtyřmi kurdskými ozbrojenci, kteří na několik hodin drželi rukojmí (Combs a Slann, 2002, s. 253-286). Toto byl výčet hlavních útoků pro období 1946-2000, které se odehrály na území porovnávaných států. Jejich občané se však stali terči útoků i v jiných zemích světa.

V období od roku 2000 do roku 2018 lze pozorovat pokračování teroristických útoků. Ve Švýcarsku se jednalo například o umístění výbušnin na dva mosty jednou ze zakázaných švýcarských politických stran, z důvodu ovlivnění nadcházejících voleb v roce 2008 (Newman, 2013, s. 11). V Rakousku pak v poslední době k žádnému teroristickému útoku nedošlo, pouze k několika zatčením podezřelých z přípravy útoků (Overseas Security Advisor Council, 2018). Ve Švédsku došlo k sérii bombových útoků v roce 2010, při kterých zemřel pachatel útoku a dva lidé byli zraněni (Lieder, 2015, s. 117). Horší útok poté přišel v roce 2017, kdy terorista najel dodávkou do davu lidí, 4 lidi usmrtil a 15 jich zranil (Anderson, 2017, s. 15). Z tohoto vyplývá, že terorismus je pro dané země aktuální hrozba minimálně po několik desítek let a tyto země tak musí proti hrozbám terorismu bojovat.

1. 4. Metodologie

Pro tuto práci jsem zvolil metodu komparativní studie pro porovnání odlišností v aktivitě vybraných zemí v rámci vybraných dimenzí z bezpečnostní politiky. Porovnávány budou tři vybrané neutrální země Evropy – Švýcarsko, Rakousko a Švédsko. Pro porovnání byly vybrány dvě dimenze z bezpečnostní politiky – dimenze peacekeepingu a dimenze boje proti terorismu. Pojmy neutralita, peacekeeping a boj proti terorismu již byly definovány výše. Komparace bude probíhat synchronně, pro porovnání bylo zvoleno období od teroristických útoků 11. září 2001 do současnosti. Jednotlivé způsoby porovnání budou popsány v konkrétních dimenzích, bude se však nejčastěji jednat o statistickou analýzu. Na konci práce poté výsledky obou dimenzí komparace shrnu a potvrdím, či vyvrátím hypotézu ke vztahu mezi typem neutrality a aktivitou v bezpečnostní politice.

2. Empirická část

2. 1. Dimenze peacekeepingu

Nyní se zaměřím na porovnávané státy a jejich aktivitu v přispívání do peacekeepingových misí. Nejprve budou představeny data pro jednotlivé státy, dále popíši povahu misí na základě schvalování misí dle kapitol VI a VII Radou bezpečnosti OSN a na konci tyto hodnoty porovnam a určím, který stát je nejaktivnější.

Srovnání bude probíhat ve dvou časových intervalech. První bude od roku 2000 do 2010. Zde využívám kapitoly Donalda C. F. Daniela ve sborníku *Providing Peacekeepers: The Politics, Challenges, and Future of United Nations Peacekeeping Contributions* od Alexe J. Bellamyho a Paula D. Williamse (2013). Ten zde již zpracoval výzkum ohledně přispívání jednotlivých zemí do peacekeepingových operací. Tyto země a jejich příspěvek hodnotil podle počtu let nasazení a počtu nasazených jednotek, přičemž ve své analýze se budu soustředit na druhé kritérium. Daniel rozřadil země do šesti kategorií, kdy první dvě kategorie jsou od 100 do 499 nasazených jednotek a liší se pouze v počtu let nasazení. Kategorie třetí je již od 500 do 999 jednotek, kategorie čtvrtá pak od 1000 do 1999 jednotek, pátá od 2000 do 2999 a poslední šestá je již od 3000 jednotek a výše (Daniel, 2013, s. 30).

Pro období od roku 2010 do současnosti použiji mnou zpracované tabulky, v nichž je každému státu přiřazena jeho tabulka uvádějící jednotlivé mise, roky nasazení a k nim přiřazené konkrétní hodnoty pro daný stát. Pro každý rok jsem se snažil použít dvě hodnoty s přibližným intervalem rozestupu půl roku mezi těmito hodnotami. U misí OSN to nebyl problém, jelikož OSN vydává statistiky měsíčně. Zde tedy byly použity hodnoty z posledního dne ledna a června daného roku. U misí NATO nejsou statistiky vydávány pravidelně, a proto se zde nachází drobná odchylka v daném intervalu, nejčastěji byly použity hodnoty z května a prosince daného roku. Z takto získaných dvou hodnot pro daný rok jsem poté udělal průměr a v případě potřeby zaokrouhlil hodnotu na celé číslo. Pro mise OSN byla data sbírána z internetových stránek této organizace (United Nations, 2018a), data misí Severoatlantické aliance byla získána z internetových stránek NATO (2018a, 2018b). Hodnoty pro mise OSN jsou v tabulkách na bílém pozadí, hodnoty pro mise NATO jsou psány tučně, s podtržením a jsou na žlutém pozadí. Hodnoty tedy nejsou zcela přesné, ale přibližné. U každé země pak provedu srovnání mého výsledného počtu a počtu jednotek, které deklarují

jednotlivé státy na svých internetových stránkách, a uvidím, jestli jsou tato čísla podobná, a je tak údaj relevantní. U jednotlivých zemí také zmíním jiné důležité údaje, týkající se daného státu a zahraničních operací.

Až takto představím jednotlivé země a jejich údaje zpracované v tabulkách, budu pokračovat rozborem jednotlivých misí, konkrétně podle jaké kapitoly Charty OSN jsou schválené. Tento údaj budu posuzovat podle rezolucí jednotlivých misí, které byly vydány jako zakládající nové mise, popřípadě schvalující již probíhající mise jiných organizací a přiřazující jim jednotlivé mandáty. Jelikož některé mise mohou podléhat více rezolucím, které mají za úkol například jen prodloužit nebo v některých případech posílit mandát, budu vycházet vždy z první vydané rezoluce k této misi. V případě, že u konkrétní mise došlo k posílení mandátu pomocí kapitoly VII, budu považovat misi i tak za neposílenou, jelikož takto nebyla ustanovena prvotní rezolucí. Toto hodnocení misí jsem zvolil z důvodu, že by bylo příliš složité dohledávat, v které konkrétní rezoluci došlo k posílení mandátu a zdali se této mise po posílení mandátu daná země účastnila. Navíc prioritní údaj pro posouzení aktivity je zde počet nasazených jednotek. Pokud u mise nebyl posílen její mandát a nemá ve své rezoluci schválení kapitolou VII, budu jí považovat za misi spadající pod kapitolu VI. Toto rozdělení nám poté ukáže, jakých misí se primárně účastní porovnávané státy, jelikož mise, které jsou schváleny kapitolou VII, mají již posílený mandát v oblasti možnosti použití vojenské síly a lze tak předpokládat, že tyto mise jsou složitější, náročnější na bezpečnost a celkově tedy představují větší riziko pro nasazené jednotky.

Na konci porovnáám státy na základě získaných hodnot v oblasti nasazení jednotek ve dvou intervalech a pro druhý interval i určím, do jakých typů operací se zapojují více. Vzhledem k výzkumné otázce by největší zapojení mělo mít Švédsko, nejmenší Švýcarsko a Rakousko stát někde mezi těmito dvěma státy.

2. 1. 1. Švýcarsko

Švýcarsko by tedy mělo mít z těchto zemí nejmenší příspěvek do misí. Podle kategorizace, kterou uvádí Daniel ve své kapitole, patří Švýcarsko v letech 2000-2010 do kategorie druhé. To je ta kategorie, kde se příspěvek v počtu jednotek pohybuje od 100 do 499 s rozdílem od první kategorie pouze v počtu let nasazení. Zde tedy Švýcarsko patří do té kategorie, která má již delší časové nasazení (Daniel, 2013 s. 30). Oficiální stránky Švýcarských ozbrojených složek poté uvádí údaj, kdy je přibližně

kolem 300 jednotek nasazeno do mírových operací (The Federal Council, 2018). Bohužel zde již není uveden časový údaj, pro který tato hodnota platí, tak ji budu brát aktuálně pro rok 2018. Hodnoty pro období 2010-2018 jsou zpracovány v následující tabulce:

Švýcarsko	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
MINURCAT	-	-	-	-	-	-	-	-	-
MINURSO	-	-	-	-	-	2	2	2	2
UNDOF	-	-	-	-	-	-	-	-	-
UNFICYP	-	-	-	-	-	-	-	-	-
UNMIN	3	-	-	-	-	-	-	-	-
UNMIT	-	-	-	-	-	-	-	-	-
UNTSO	12	12	11	11	14	13	14	16	14
MONUC	3	-	-	-	-	-	-	-	-
UNAMA	-	-	-	-	-	-	-	-	-
UNMIL	2	3	4	3	3	1	2	2	-
UNMIS	-	2	-	-	-	-	-	-	-
UNMOGIP	-	-	-	-	2	2	3	3	3
BINUB	1	1	1	-	-	-	-	-	-
UNOCI	6	4	-	-	-	1	1	-	-
MINUSTAH	-	-	-	-	-	-	-	-	-
UNAMID	-	-	-	-	-	-	-	-	-
MONUSCO	-	3	4	5	5	4	3	4	4
UNIFIL	-	-	-	-	-	-	-	-	-
UNMISS	-	-	4	5	5	5	3	2	1
UNSMIS	-	-	2	-	-	-	-	-	-
UNMIK	-	-	-	-	-	-	-	-	-
MINUSMA	-	-	-	-	2	2	5	9	8
UNSOM	-	-	-	-	-	-	-	-	-
MINUSCA	-	-	-	-	-	-	-	-	-
UNMC	-	-	-	-	-	-	-	-	-
UNAMI	-	-	-	-	-	-	-	-	-
MINUJUSTH	-	-	-	-	-	-	-	-	-
UNSMIL	-	-	-	-	-	-	-	-	-
UNVMC	-	-	-	-	-	-	-	-	-
KFOR	206	220	213	225	181	247	224	234	235
ISAF	-	-	-	-	-	-	-	-	-
RSM	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Celkem	233	245	239	249	212	277	257	272	267

Tabulka č. 1: Švýcarské nasazení jednotek do jednotlivých peacekeepingových misí v letech 2010-2018

Zde tedy můžeme vidět, že přibližná hodnota kolem 300 jednotek, která je uvedena na stránkách švýcarských ozbrojených složek, je blízko tabulkové hodnotě 267 pro rok

2018. Z tabulky je zřejmé, že se hodnoty pro jednotlivé roky mění minimálně a jsou stabilní. Také lze v tabulce vidět, že většinu svých jednotek má Švýcarsko zapojeno do operace KFOR, která spadá pod vedení NATO.

2. 1. 2. Rakousko

Rakousko v letech 2000-2010 patřilo do kategorie čtvrté, kde je počet nasazených jednotek pohybující se v rozmezí mezi 1000 až 1999 (Daniel, 2013, s. 30). Hodnoty pro roky 2010-2018 jsou zobrazeny v následující tabulce:

Rakousko	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
MINURCAT	3	-	-	-	-	-	-	-	-
MINURSO	2	2	2	2	2	4	5	6	6
UNDOF	378	381	378	247	-	-	-	-	-
UNFICYP	4	4	4	4	4	4	4	4	4
UNMIN	2	-	-	-	-	-	-	-	-
UNMIT	49	-	-	-	-	-	-	-	-
UNTSO	8	6	7	6	5	5	4	4	4
MONUC	-	-	-	-	-	-	-	-	-
UNAMA	-	-	-	-	-	-	-	-	-
UNMIL	-	-	-	-	-	-	-	-	-
UNMIS	-	-	-	-	-	-	-	-	-
UNMOGIP	-	-	-	-	-	-	-	-	-
BINUB	-	-	-	-	-	-	-	-	-
UNOCI	-	-	-	-	-	-	-	-	-
MINUSTAH	-	-	-	-	-	-	-	-	-
UNAMID	-	-	-	-	-	-	-	-	-
MONUSCO	-	-	-	-	-	-	-	-	-
UNIFIL	-	-	155	160	171	170	179	183	186
UNMISS	-	-	-	-	-	-	-	-	-
UNSMIS	-	-	-	-	-	-	-	-	-
UNMIK	-	-	-	-	1	1	1	1	1
MINUSMA	-	-	-	-	-	-	6	6	5
UNSOM	-	-	-	-	-	-	-	-	-
MINUSCA	-	-	-	-	-	-	-	-	-
UNMC	-	-	-	-	-	-	-	-	-
UNAMI	-	-	-	-	-	-	-	-	1
MINUJUSTH	-	-	-	-	-	-	-	-	-
UNSMIL	-	-	-	-	-	-	-	-	-
UNVMC	-	-	-	-	-	-	-	-	-
KFOR	434	592	542	392	459	548	501	465	450
ISAF	3	3	3	3	3	-	-	-	-
RSM	-	-	-	-	-	10	11	11	N/A
Celkem	883	988	1091	814	645	742	711	680	657

Tabulka č. 2: Rakouské nasazení jednotek do jednotlivých peacekeepingových misí

v letech 2010-2018

U Rakouska bych ještě rád zmínil operaci Evropské unie EUFOR Althea, jelikož v ní má Rakousko nasazený značný počet jednotek. Bohužel k této operaci samotná EU neposkytuje data ohledně jednotlivých zemí a jejich nasazených jednotek, respektive tato data již nejsou dostupná. Z jiných zdrojů jsem však zjistil, že k únoru 2009 zde mělo Švýcarsko nasazeno kolem 30 jednotek a Švédsko žádné (Möckli a Misteli, 2010, s. 2). Vzhledem k tomu, že postupně docházelo k redukci celkového počtu jednotek nasazených v této misi až k hodně 600 k roku 2013 z původních 7000 v roce 2005 a mezi největší přispěvatele patří právě Rakousko, rozhodl jsem se hodnoty z tabulky vyřadit a zmínit je takto pouze v textu (Palm, 2017, s. 72-73). Ze stránek rakouského ministerstva obrany jsem zjistil, že v současné době (stav k dubnu 2018) je v této operaci zapojeno 184 jednotek. Bez této mise je nasazeno 695 jednotek celkem do peacekeepingových operací (Ministry of Defence, 2018). Když poté porovnáme hodnotu 695 s tabulkovou hodnotou 657 celkem nasazených jednotek v roce 2018, je patrné, že je zde pouze malá odchylka. Obecně lze z hodnot vyčíst postupný pokles v jednotkách zapojených do peacekeepingových operací, což může být způsobeno například již zmíněným poklesem počtu jednotek zapojených do operace EUFOR Althea. Z tabulky lze také zjistit, že hlavní misi, do které Rakousko nejvíce přispívá, je mise Severoatlantické aliance KFOR. Zhruba stejným dílem pak přispívá do operace Evropské unie EUFOR Althea a ostatních operací OSN.

2. 1. 3. Švédsko

Pro roky 2000-2010 je Švédsko dle Daniela řazeno do třetí kategorie, kde se nasazení jednotek pohybuje v rozmezí od 500 do 999 (Daniel, 2013, s. 30). Ihned v následujícím období 2010-2018 je také nutné zmínit účast Švédska v rozporuplné intervenci v Libyi v roce 2011. Tato R2P¹ mise měla sice mandát schválený Radou bezpečnosti OSN, nicméně Spojené státy americké, které se této intervence také účastnily, několikrát přesáhly pravomoci tohoto mandátu. Tato operace byla vedena NATO a na požádání Švédsko do mise přispělo osmi stíhačkami Gripen k zajištění letového prostoru (Lödén, 2012, s. 276-280). Co se týče nasazení jednotek Švédska v současné době, je tato hodnota dle stránek švédských ozbrojených sil zhruba kolem 400 jednotek. Tento stav je uváděn k říjnu 2017 (Swedish Armed Forces, 2018).

¹ Responsibility to protect – Odpovědnost chránit

Konkrétní rozložení švédských jednotek do mírových operací je možné vidět v následující tabulce:

Švédsko	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
MINURCAT	2	-	-	-	-	-	-	-	-
MINURSO	-	-	-	-	-	-	-	2	4
UNDOF	-	-	-	-	-	-	-	-	-
UNFICYP	-	-	-	-	-	-	-	-	-
UNMIN	3	-	-	-	-	-	-	-	-
UNMIT	3	-	-	-	-	-	-	-	-
UNTSO	7	6	7	7	6	7	6	7	7
MONUC	10	-	-	-	-	-	-	-	-
UNAMA	2	1	2	4	2	1	-	-	-
UNMIL	14	12	15	19	16	15	8	5	2
UNMIS	15	15	-	-	-	-	-	-	-
UNMOGIP	6	6	6	5	5	5	5	6	6
BINUB	-	-	-	-	-	-	-	-	-
UNOCI	-	-	-	-	-	-	-	-	-
MINUSTAH	3	3	2	2	-	-	-	7	-
UNAMID	2	2	-	-	-	-	-	-	-
MONUSCO	-	2	6	10	9	11	6	10	7
UNIFIL	-	-	-	-	-	-	-	-	-
UNMISS	-	-	16	22	19	18	17	16	20
UNSMIS	-	-	3	-	-	-	-	-	-
UNMIK	-	-	-	-	-	-	-	-	-
MINUSMA	-	-	-	-	8	164	232	221	316
UNSOM	-	-	-	-	-	-	1	3	4
MINUSCA	-	-	-	-	-	-	-	2	2
UNMC	-	-	-	-	-	-	-	6	-
UNAMI	-	-	-	-	-	-	-	-	-
MINUJUSTH	-	-	-	-	-	-	-	-	6
UNSMIL	-	-	-	-	-	-	-	-	1
UNVMC	-	-	-	-	-	-	-	-	4
KFOR	253	66	48	42	8	6	3	3	2
ISAF	470	500	500	356	236	-	-	-	-
RSM	-	-	-	-	-	28	24	25	N/A
Celkem	790	613	605	467	309	255	302	313	381

Tabulka č. 3: Švédské nasazení jednotek do jednotlivých peacekeepingových misí v letech 2010-2018

Stav 400 jednotek pro říjen 2017 je lehce odchylen od celkové hodnoty pro tento rok v tabulce č. 3. S přihlédnutím ale k roku 2018 by již tato hodnota korespondovala, je nutné tedy brát v potaz, že došlo k posílení nasazení jednotek mezi roky 2017 a 2018. Tento nárůst lze vidět u operace MINUSMA. V této tabulce je patrný výrazný propad

v počtu nasazených jednotek v průběhu let. Příčinu můžeme sledovat v ukončení operace ISAF, ve které bylo nasazeno nejvíce jednotek. Z tabulky lze vyčíst, že poté došlo k přeskupení části těchto jednotek do operace MINUSMA, takže do roku 2014 přispívalo nejvíce Švédsko do operací vedených NATO, od roku 2014 jsou to pak operace pod vedením OSN.

2. 1. 4. Mandáty jednotlivých misí

První misí z tabulky je mise MINURCAT, která je rezolucí č. 1778 schválena podle kapitoly VI, ale zároveň tato rezoluce dává mandát operaci EU s možnostmi kapitoly VII, kde je řečeno, že operace EU má za úkol chránit nasazené jednotky OSN (Security council, 2007a). Další operace MINURSO je také schválena podle kapitoly VI (Security council, 1991). Pozorovatelská mise UNDOF za účelem sledování dodržování dohody o odzbrojení mezi Izraelem a Sýrií byla založena v roce 1974 pod kapitolou VI (Security council, 1974). Mise na Kypru UNFICYP byla založena dle rezoluce 186 v roce 1964 a má mandát podle kapitoly VI (Security council, 1964). Mise v Nepálu UNMIN byla ustanovena v roce 2007 a měla mandát kapitoly VI (Security council, 2007b). Další mise UNMIT byla, na základě rezoluce 1704 a kapitoly VI, založena v roce 2006 (Security council, 2006a).

Mise UNTSO byla vůbec první peacekeepingovou misí OSN. Vznikla v roce 1948 na základě rezoluce č. 50, v souladu s touto rezolucí byli vysláni vojenští pozorovatelé za účelem monitorování příměří (United nations, 2018b). Na základě této rezoluce jí byl přidělen mandát podle kapitoly VI a tato rezoluce byla vydána v rámci Palestiny ohledně konfliktu Arabů a židů, a říká, že pokud nebude jednou ze dvou stran tohoto konfliktu přijata nebo bude následně porušována, vzejde v platnost nová, již s mandátem podle kapitoly VII (Security council, 1948). Jak lze vidět, této mise jako jediné se účastní všechny tři státy po celé období 2010-2018. První misí z tabulky, která byla ustanovena pod kapitolou VII, je mise MONUC v Kongu (Security council, 2000). Následující mise UNAMA má mandát podle kapitoly VI (Security council, 2002). Mise UNMIL v Libérii je další misí, která byla ustanovena podle kapitoly VII (Security council, 2003a).

Následující mise UNMIS byla schválena pod kapitolou VII v rezoluci č. 1590 (Security council, 2005). Mise vojenských pozorovatelů UNMOGIP byla schválena podle kapitoly VI a trvá dodnes (Security council, 1951). BINUP je zde zahrnut, jelikož

se také řadí do peacekeepingu, avšak je to úřad, který byl vytvořen především pro podporu vlády v právních záležitostech. Byl schválen podle kapitoly VI (Security council, 2006b). Další z misí, které jsou schváleny kapitolou VII je mise UNOCI v Pobřeží slonoviny (Security council, 2004b). Mise na Haiti MINUSTAH byla založena v roce 2004 podle kapitoly VII Charty OSN (Security council, 2004c). Mise UNAMID je hybridní misí, ve které se podílí jak OSN, tak Africká unie, tato mise vznikla na základě rezoluce č. 1769 a je schválena pod kapitolou VII (Security council, 2007c). Mise v Kongu MONUSCO je pak pokračování mise MONUC, kdy došlo k jejímu přejmenování. MONUSCO je založeno na základě kapitoly VII (Security council, 2010). Dlouhotrvající operace UNIFIL, ve které je větším počtem jednotek zapojeno Rakousko, byla založena v roce 1978 pod kapitolou VI (Security council, 1978). Mise UNMISS v Jižním Súdánu je založena podle kapitoly VII (Security council, 2011a).

Dozorčí mise v Sýrii UNSMIS, založena roku 2012, jedná pod kapitolou VI (Security council, 2012). Dle rezoluce č. 1244 z roku 1999 byla ustanovena pro členské státy a relevantní mezinárodní organizace mise UNMIK v Kosovu, dle kapitoly VII (Security council, 1999). Mise MINUSMA v Mali, ve které má značný počet jednotek Švédsko, byla založena podle kapitoly VII (Security council, 2013a). Další z misí UNSOM byla založena v roce 2013 podle kapitoly VI jako podpůrná mise ostatním misím v této oblasti (Security council, 2013b). Multi-dimenzionální integrovaná stabilizační mise ve Středoafričské republice MINUSCA, pod kterou se přesunula operace MISCA, dostala svůj mandát v roce 2014 podle kapitoly VII Charty OSN (Security council, 2014a). UNMC mise v Kolumbii byla ustanovena v roce 2016 pro neozbrojené pozorovatele k pozorování příměří, a tudíž měla mandát dle kapitoly VI (Security council, 2016). Mise UNAMI pak byla jako asistenční mise podle kapitoly VI schválena v roce 2003 rezolucí č. 1500 (Security council, 2003b). Mise MINUJUSTH, založena jako navazující na misi MINUSTAH, které byl ve stejné rezoluci č. 2350 z roku 2017 naposledy prodloužen mandát, dostala stejný mandát podle kapitoly VII jako mise předchozí. (Security council, 2017a). Libyjská mise UNSMIL, založena roku 2011, dostala mandát dle kapitoly VII (Security council, 2011b). Poslední misí spadající pod OSN v tabulce je mise UNVMC, která byla založena v roce 2017 pod mandátem kapitoly VI (Security council, 2017b).

Dalšími misemi z tabulky jsou mise vedené NATO, které mají mandát OSN.

Mise v Kosovu KFOR, byla založena v roce 1999, podle rezoluce č. 1244 jí byl přidělen mandát pod kapitolou VII. Dle stejné rezoluce byla vyslána i mise OSN UNMIK (Security council, 1999). Mise ISAF v Afghánistánu dostala také mandát podle kapitoly VII a byla schválena rezolucí č. 1386 v roce 2001 (Security council, 2001). Na ISAF navazující mise RSM byla schválena v rezoluci č. 2189, již však jako nebojová a pouze s mandátem kapitoly VI (Security council, 2014b). V poslední řadě bych zmínil misi EUFOR Althea, která byla přiblížena na případu Rakouska, jakožto hlavního přispěvatele do této mise. Mise Evropské unie EUFOR Althea převzala operaci SFOR od NATO a dostalo se jí mandátu od OSN podle kapitoly VII v rezoluci č. 1575 z roku 2004 (Security council, 2004d).

2. 1. 5. Porovnání a shrnutí

Za první období 2000-2010, kde jsou porovnávány státy rozřazeny do kategorií, které určil ve svém výzkumu Daniel, lze vidět jednoznačný rozdíl mezi zkoumanými zeměmi. Švýcarsko bylo dle předpokladu nejméně aktivní z trojice států (v Danielově klasifikaci, je řazeno do kategorie 2). Naopak Rakousko bylo aktivnější než Švédsko a je součástí skupiny států o jednu kategorii vyšší, čímž se vymyká prvotnímu předpokladu. I ve druhém období 2010-2018 se Švýcarsko udržovalo ve druhé kategorii podle počtu nasazených jednotek, přestože lze sledovat pozvolný nárůst. Stále se však zapojilo do nejmenšího počtu operací ve srovnání se zbylými dvěma zeměmi. Překvapivě u něj převažují operace, schválené podle kapitoly VII, kdy většinu svých jednotek má nasazeno do operace KFOR, která je operací NATO a spadá do této kategorie. Poněkud paradoxně se historicky striktně a identitárně výrazně neutrální Švýcarsko v současné době angažuje především v peacekeepingu vedeném NATO a do vlastních misí OSN přispívá spíše symbolicky.

V rámci Danielovy kategorizace, zejména s ohledem na počty jednotek v operaci EUFOR Althea, se Rakousko do roku 2014 stále řadilo do kategorie čtvrté. Po tomto datu nicméně kleslo do kategorie třetí, kde se pohybuje hodnota nasazených jednotek mezi 500 až 999. Je také zřejmé, že v průběhu druhého období nasadilo jednotky spíše do misí, které jsou schváleny dle kapitoly VI, byť mělo v operacích dle kapitoly VII nasazeno v souhrnu více jednotek. Nejvíce se jich podílelo na operacích pod velením NATO, do operací OSN a EU nasadilo přibližně stejný počet.

Švédsko bychom mohli ještě následující tři roky po roce 2010 řadit do kategorie

třetí, poté u něj ale nastal propad, v jehož důsledku se v roce 2015 přiblížilo až na úroveň Švýcarska, následně se však počty nasazených jednotek začínají pozvolna opět zvedat. Nicméně v absolutních hodnotách disponuje největší mírou zapojení: během druhého období to bylo 11 operací podle kapitoly VI a 13 operací schválených kapitoly VII. Do roku 2014 vysílalo nejvíce jednotek do operací NATO, ale po skončení operace ISAF upřelo pozornost k misi MINUSMA a od této doby je se svými jednotkami nejvíce zapojeno v operacích pod přímým velením OSN.

Použijeme-li jako hlavní hodnotící kritérium počet jednotek zapojených do peacekeepingových misí, jako nejaktivnější stát je třeba vyhodnotit Rakousko. Nejméně aktivní bylo naopak Švýcarsko s nejmenším počtem zapojených jednotek i misí, kterých se účastnilo. V případě Švédska lze sledovat, jak největší pokles nasazených jednotek (o více než polovinu), ale také zapojení do největšího počtu misí. V jeho hodnocení je nutné také zmínit, že na rozdíl od zbylých neutrálních zemí se zapojilo například do intervence v Libyi, která se do peacekeepingu neřadí, a proto by se v ní neočekávala účast neutrálního státu. Z preferencí je pak u všech tří zemí vidět, že se podílejí především na operacích, které mají mandát podle kapitoly VII a také, že většina jednotek je nasazena do operací NATO, což lze brát jako snahu o sblížení se s touto organizací. Právě zde lze vysvětlit poklesy rakouských a švédských jednotek, zapojujících se do misí, jelikož od roku 2010 dochází ke strmému poklesu jednotek zapojených do operací, které nejsou organizovány OSN, kam patří i mise NATO. Tento pokles je kompenzován jen pomalým nárůstem jednotek OSN zapojujících se do jednotlivých misí (Sandler, 2017, s. 1882).

2. 2. Dimenze boje proti terorismu

V této části se zaměřím na porovnávané státy a jejich pojetí boje proti terorismu s cílem posoudit, která z těchto zemí je v této oblasti nejaktivnější. Analýza bude vycházet ze dvou hlavních strategií, které jsem představil v teoretické části této problematiky, a to strategie globální války proti terorismu a strategie boje proti terorismu. Strategie globální války proti terorismu je typická především pro Spojené státy americké, ale i jiné evropské země a byla především reakcí na teroristické útoky 11. září 2001. Strategie boje proti terorismu je typická především pro organizace, kterými jsou Evropská unie a OSN a také pro evropský prostor.

V rámci strategie globální války proti terorismu budou hrát klíčovou roli dvě

operace, konkrétně operace Trvalá svoboda a Irácká svoboda. V operaci Trvalá svoboda bude podstatná intervence do Afghánistánu, která začala v roce 2001 jako reakce na útoky 11. září téhož roku. Měla za cíl svrhnout domovské hnutí Tálibán, které bylo v čele státu a mělo ochraňovat teroristickou organizaci Al-Káidu, která měla na svědomí dané útoky. Byť tato mise neměla přímý mandát Rady bezpečnosti OSN, téměř žádný ze států nebyl proti založení této mise díky solidaritě, kterou útoky vyvolaly (Krejčí, 2009, s. 306). OSN pak ke konci roku 2001 vytvořila pod svým mandátem jednotky ISAF, které měly být nasazeny do regionu, mise dostala mandát podle kapitoly VII a od října roku 2003 přešla pod vedení NATO (Kaufman, 2011, s. 66). Mise pak rozšiřovala svoje působení z afghánského hlavního města Kábulu až po celou zemi, čehož dosáhla v roce 2006. Při tomto zvětšování působnosti mise docházelo ke slučování a někde k nahrazování amerických jednotek, které byly nasazeny v rámci operace Trvalá svoboda (Webber, 2009, s. 55). Zapojení do ISAF tedy budu brát jako možnost porovnání států v zapojení se k operaci Trvalá svoboda v Afghánistánu. Nabízí se zde sice protiargument, že tuto operaci již mám zmíněnou v souvislosti s peacekeepingem, nicméně tato operace, dle mého názoru, může zastávat i funkci právě ve strategii globální války proti terorismu. Je také formálně označována za peacekeeping, nicméně tato mise pod vedením NATO „byla přetransformována v bojovnou misi proti Tálibánu (Noreen, Sjöstedt a Ångström, 2016, s. 146).“ Hodnoty pro tuto operaci budu brát z vlastních tabulek v dimenzi peacekeepingu, pro období před rokem 2010 použiji nejstarší možný dokument k misi ISAF z internetových stránek NATO. V případě operace Irácká svoboda pak byl Irák označen za spojence teroristů, za výrobce a držitele zbraní hromadného ničení a dokonce i jaderných zbraní, kdy tato skutečnost však byla vyvrácena inspekcí OSN. I přes tuto skutečnost se Spojené státy americké rozhodly intervenovat a tato intervence se setkala s rozporuplným až spíše negativním ohlasem ostatních států (Krejčí, 2009, s. 309-310). Zde bych se pak zaměřil na postoj porovnávaných států, který zaujaly vůči této intervenci.

Ve strategii boje proti terorismu budu zkoumat především financování, popřípadě počet zaměstnanců ve vybraných důležitých organizacích, které se určitým způsobem zaměřují na boj proti terorismu a jeho prevenci. Z OSN to bude Úřad OSN pro drogy a zločin (UNODC), mezi jehož úkoly patří mimo jiné i boj proti terorismu. Zabezpečuje členským státům poradenství a pomáhá jim s implementací mezinárodních dohod a protokolů pro boj s terorismem (Svrček, 2014, s. 128). U této organizace budu

posuzovat, jak jí jednotlivé země dotují. Ke sběru hodnot použiji všechny dostupné výroční zprávy této organizace z internetových stránek UNODC, konkrétně se jedná o roky 2006-2009 a 2014-2016 (UNODC, 2018). Tyto hodnoty jsou znázorněny ve zpracované tabulce č. 4 a z těchto hodnot je pro každou zemi udělaná průměrná hodnota v posledním sloupci. Jednotlivé částky jsou uvedeny v následující tabulce:

v tis. USD	2006	2007	2008	2009	2014	2015	2016	Průměr
Švýcarsko	582	908	496	854	941	1 037	397	745
Rakousko	907	2 328	1 843	2 275	2 377	1 512	431	1 667
Švédsko	13 227	15 055	12 556	15 304	11 688	7 053	10 067	12 136

Tabulka č. 4: Financování organizace UNODC jednotlivými státy v tisících USD

Z Evropské unie to bude jedna z hlavních organizací pro boj s terorismem, a to Europol, který má za úkol posílení efektivity a spolupráce policejních orgánů mezi členskými zeměmi (Bureš, 2011, s. 86). V případě Europolu budu pracovat s počtem pracovníků, které poskytly porovnávané státy této organizaci. Zde budu pracovat s nejaktuálnějším údajem, který je k dispozici na internetových stránkách Europolu. Jedná se o období mezi roky 2016 až 2017, celkový počet zaměstnanců byl přibližně 1 150 (Europol, 2018). Dále budu pracovat s financováním mezinárodní organizace Interpol, která se také zapojuje do boje proti terorismu a zároveň jsou její součástí všechny tři porovnávané státy. Interpol má svůj program schválen rezolucí OSN č. 2178, kdy se proti terorismu snaží bojovat především integrací zpravodajských služeb a výměnou informací (Interpol, 2015). Stejně jako u organizace UNODC jsem zpracoval do tabulky částky, kterými porovnávané země přispívaly této organizaci. Hodnoty do této tabulky byly získány z internetových stránek Interpolu ze všech dostupných let, tj. období od roku 2010 do roku 2017 (Interpol, 2018). Jednotlivé částky jsou uvedeny v následující tabulce:

v tis. EUR	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Průměr
Švýcarsko	1 255	1 203	1 148	1 079	1 008	946	864	804	1 038
Rakousko	920	882	842	791	738	696	638	597	763
Švédsko	1 248	1 189	1 127	1 050	971	908	824	762	1 010

Tabulka č. 5: Financování organizace Interpol jednotlivými státy v tisících EUR

2. 2. 1. Švýcarsko

V období před rokem 2010 se Švýcarsko na operaci Trvalá svoboda podílelo pouze symbolicky, k lednu roku 2007 mělo nasazeno v Afghánistánu pouze 5 jednotek (NATO, 2018a). Po roce 2010 došlo u Švýcarska k úplnému stažení všech jednotek

z této mise (viz. tabulka č. 1). Podpora tak byla spíše symbolická a pouze dočasná. V případě války v Iráku, Švýcarsko odmítlo jakoukoliv akci, jelikož tato mise neměla mandát Rady bezpečnosti OSN. K celé situaci pak přistoupilo tak, že do svého vzdušného prostoru vypouštělo pouze letadla, která měla humanitární nebo zdravotnický účel. Letadla, která měla vojenský účel, do svého vzdušného prostoru odmítlo vpustit. Rozhodlo se také nedodávat a neprodávat vojenský materiál nikomu ze zúčastněných stran tohoto konfliktu (Panchaud, 2009, s. 115).

V rámci organizace UNODC se Švýcarsko z porovnávaných zemí podílí na financování této organizace nejméně (viz. tabulka č. 4). Od roku 2006 průměrná částka poskytnutá této organizaci byla 745 tis. USD. Švýcarsko, které není součástí Evropské unie, je přesto zapojeno do její organizace Europol. Zde se v letech 2016-2017 podílelo poskytnutím 4 zaměstnanců (Europol, 2018). U organizace Interpol se Švýcarsko podílelo na financování v období 2010-2017 částkou 1 038 tis. EUR, jak lze vidět v tabulce č. 5.

2. 2. 2. Rakousko

Rakousko v období před rokem 2010 mělo také pouze symbolickou účast v misi ISAF v Afghánistánu. V lednu 2007 to bylo pouze 5 jednotek, které Rakousko nasadilo do této mise (NATO, 2018a). Po roce 2010 po zbytek trvání mise ISAF v ní zanechalo nasazené 3 jednotky (viz. tabulka č. 2). Rakousko tak udržovalo pouze minimální a symbolickou účast po celou dobu trvání. V rámci operace Irácká svoboda také Rakousko patřilo ke státům, které intervenci do Iráku odmítly. Rakousko zaujalo podobný postoj jako Švýcarsko, kdy zakázalo Spojeným státům americkým používat rakouský vzdušný prostor, a to vyvolalo určitou míru napětí ve vztazích ke Spojeným státům americkým (Eichler, 2011, s. 141).

Rakousko, které je součástí organizace UNODC přispívalo od roku 2006 přibližně 1 667 tis. USD ročně (viz. tabulka č. 4). Organizaci Europol v období 2016-2017 poskytlo 9 zaměstnanců (Europol, 2018). Rakousko se podílelo nejmenší částkou na financování Interpolu ze zbylých dvou států. Byla to průměrná hodnota 762 tis. EUR (viz. tabulka č. 5).

2. 2. 3. Švédsko

Švédsko mělo k lednu roku 2007 nasazeno v Afghánistánu 180 jednotek

(NATO, 2018a). Bylo tedy neaktivnější z porovnávaných států. Na rozdíl od zbylých dvou států, kdy Švýcarsko ukončilo účast v této operaci a Rakousko nadále přispívalo pouze minimálně, Švédsko naopak zvýšilo svou účast v této operaci, nejvíce až k 500 jednotkám v letech 2011 a 2012 (viz. tabulka č. 3). Poté došlo k postupnému stahování jednotek, ale přesto v roce 2014, kdy byla operace ukončena, zde mělo v průměru kolem 236 jednotek. Co se týče Švédska a operace Irácká svoboda, panovaly ze strany tohoto státu především negativní reakce na intervenci, samotné Švédsko se rozhodlo nezapojit se, ale ani nepřijalo žádné další opatření jako tomu bylo v případě dvou předchozích států (Eichler, 2011, s. 141).

Švédsko přispívalo organizaci UNODC znatelnou částkou dle tabulky č. 4, a to průměrně 12 135 tis. USD. Organizace Europol přispělo v letech 2016-2017 poskytnutím 7 zaměstnanců (Europol, 2018). Podle tabulky č. 5 lze vyčíst švédský příspěvek do financování organizace Interpol, kdy tato částka byla průměrně 1 010 tis. EUR za rok. U Švédska je také nutné zmínit jeho značný příspěvek do boje proti terorismu, kterým byl Stockholmský program navržený během švédského předsednictví v Radě Evropské unie v roce 2009. Tento program platil od roku 2010 do roku 2014 a zaměřoval se primárně na posílení spolupráce policejních složek, celní správy, záchranných sborů a zároveň na otázku migrace a víz. Důraz kladl právě na terorismus jako na stále aktuální a zásadní problém (Škohel, 2014, s. 324-326).

2. 2. 4. Porovnání a shrnutí

Při porovnání přístupu ke strategii globální války proti terorismu jednoznačně vychází jako neaktivnější stát Švédsko. Jeho aktivní přístup je možné pozorovat v obou případech, kdy se jednak aktivně zapojilo do války v Afghánistánu, kde přispívalo svými jednotkami do mise ISAF. V tabulce č. 3 lze vysledovat, že se dokonce počet nasazených jednotek v průběhu let zvedal a až s ukončením mise ISAF v roce 2014 byly jednotky přeskupeny do jiné operace, konkrétně do mise MINUSMA, která je již pod přímým vedením OSN. Operaci Irácká svoboda stejně jako zbylé dva porovnávané státy Švédsko odsoudilo, ale na rozdíl od těchto států již nezaujalo žádné zvláštní opatření.

Rakousko přispívalo do mise ISAF pouze symbolicky, ale své jednotky zde mělo nasazené v průběhu celého trvání této mise. Operaci Irácká svoboda odsoudilo, a navíc přijalo opatření, kterým se vymezilo vůči Spojeným státům americkým, když

jim zakázalo využívat rakouský vzdušný prostor. Nejméně aktivní ve strategii globální války proti terorismu bylo Švýcarsko, které do mise ISAF poskytlo pouze symbolickou podporu jednotek a ty byly během trvání této operace staženy. U operace Irácká svoboda došlo k odsouzení ze strany Švýcarska, které navíc přijalo opatření, že přes jeho vzdušný prostor nesměla létat žádná vojenská letadla zúčastněných států tohoto konfliktu.

Ve druhém případě porovnávání, podle strategie boje proti terorismu byly vybrány 3 organizace, u kterých jsem sledoval jejich financování ze strany porovnávaných zemí nebo poskytnutý počet zaměstnanců. V případě organizace UNODC je na prvním místě Švédsko, které se na financování této organizace podílelo dokonce až 7x více než Rakousko, které je na druhém místě z trojice sledovaných zemí. Nejmenší částkou zde pak přispívalo Švýcarsko. V případě počtu zaměstnanců, které poskytly porovnávané státy do organizace Europol v období 2016-2017, je tato hodnota s minimálním rozdílem, kdy je Rakousko první, na druhém místě Švédsko a třetí je Švýcarsko z porovnávaných zemí. Rozdíl mezi prvním Rakouskem a posledním Švýcarskem je však pouze 5 zaměstnanců. Z celkového počtu přibližně 1 150 zaměstnanců, které tato organizace měla, se jedná o minimální příspěvek od každé z těchto zemí. Ve financování organizace Interpol je první z porovnávaných států Švýcarsko. Na druhém místě se nachází Švédsko, které v průměru přispívalo pouze o 30 tisíc EUR méně než Švýcarsko. Poslední je Rakousko, které na Švýcarsko ztrácí již v průměru přibližně 275 tis. EUR. Obecně je pak vidět pozvolný pokles ve financování Interpolu ze strany porovnávaných států. Tento jev lze odůvodnit například nárůstem financování ze strany Spojených států amerických, které jsou ze všech členských zemí první v počtu poskytnutých finančních prostředků (Europol, 2018).

I ve strategii boje proti terorismu bych vyhodnotil jako nejaktivnější Švédsko. V případě financování organizace Interpol a počtu zaměstnanců v organizaci Europol byl mezi Švédskem a prvním ze zkoumaných států vždy jen minimální rozdíl. Naopak ve financování organizace UNODC lze vidět znatelný rozdíl mezi finančními prostředky, které poskytovalo Švédsko na rozdíl od Rakouska, které je zde druhé. Švédsko také přispělo do boje proti terorismu Evropské unie vytvořením Stockholmského programu. Zde je však nutné podotknout, že z této trojice zemí právě Švédsko poznamenaly v posledních osmi letech dva teroristické útoky. Od roku 2010 také došlo ze strany švédské vlády ke zvýšení rizika teroristického útoku z nízkého

na vzrůstající (Strandh a Eklund, 2015, s. 370-371). V této dimenzi je tak Švédsko nejaktivnějším státem ze zbylých porovnávaných zemí. Rakousko bych umístil v aktivitě na druhé místo, protože se alespoň symbolicky po celou dobu podílelo v misi ISAF a v případě operace Irácká svoboda zaujalo zvláštní opatření pouze vůči USA. Mělo také na rozdíl od Švýcarska více zaměstnanců v organizaci Europol a podílelo se 2x více ve financování UNODC než Švýcarsko. Švýcarsko mělo nejmenší zapojení v rámci strategie války proti terorismu, ve strategii boje proti terorismu pouze nejvíce dotovalo Interpol ze zbylých zemí komparace. Pro menší aktivitu Švýcarska také vypovídá fakt, že není součástí EU, kde probíhá boj proti terorismu za pomoci kolektivní strategie (Bureš, 2011, s. 63-64).

2. 3. Interpretace výsledků

V první dimenzi peacekeepingu nedošlo k potvrzení hypotézy, jelikož zde jako nejaktivnější stát vystupovalo Rakousko, pomyslný střed zaujalo Švédsko a nejméně aktivním státem bylo Švýcarsko. Poukázal jsem ale na fakt, že přestože Švédsko nebylo nejaktivnější, zúčastnilo se například intervence v Libyi, ve které by se účast neutrálního státu neočekávala.

Ve druhé dimenzi boje proti terorismu došlo k potvrzení hypotézy, jelikož zde Švédsko vystupovalo nejaktivněji jak ve strategii globální války proti terorismu, tak ve strategii boje proti terorismu. To může být způsobeno například narůstající hrozbou terorismu ve Švédsku a jeho aktuální zkušenost s teroristickými útoky na švédské půdě v posledních letech. V pomyslném středu se nacházelo Rakousko a jako nejméně aktivní stát zde působilo Švýcarsko.

Hypotéza se tak potvrdila pouze v případě státu, který má dlouhodobou historickou zkušenost s neutralitou, která je mu smluvně stvrzena a je součástí národní identity. Očekával jsem, že tento stát bude vystupovat jako nejméně aktivní v zapojení se do peacekeepingových operací a boje proti terorismu. U zbylých dvou států došlo pouze k částečnému potvrzení hypotézy. V případě Švédska jsem ale nastínil, že je v rámci neutrality nejvíce přizpůsobivé, naopak ho někteří autoři označují za stát, který již neutralitu překonal a je spíše *post-neutrální* (Agius, 2011, s. 370-371). Je tedy nutné nesledovat pouze strategickou koncepci daných států, ale také jiné, daleko širší proměnné, jako jsou například zájmy daného státu, ekonomické možnosti, aktuální ohrožení v rámci terorismu, geopolitický vývoj a jiné.

Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo potvrzení nebo vyvrácení hypotézy ohledně vztahu mezi přístupem ke konceptu neutrality a aktivitě ve vybraných dimenzích bezpečnostní politiky. Jak jsem popsal v teoretické části, hypotéza vycházela z předpokladu, že stát, který má neutralitu kodifikovanou a zmiňuje ji ve své bezpečnostní koncepci, bude méně aktivní než stát, který neutralitu kodifikovanou nemá a ani ji explicitně nezmiňuje ve své bezpečnostní koncepci. Někde na pomyslném středu by měl být stát, který neutralitu kodifikovanou má, ale ta není chápána jako vnitřně vygenerovaný konstitutivní aspekt jeho státnosti. Po dosažení porovnávaných států mělo nejméně aktivní být Švýcarsko, nejvíce aktivní Švédsko a někde na pomezí těchto dvou států se mělo nacházet Rakousko.

V teoretické části jsem také přiblížil dva koncepty, na základě kterých jsem se rozhodl dané státy porovnat. Jednalo se o pojmy peacekeepingu a boje proti terorismu. V následující empirické části jsem pro tyto dvě dimenze komparace stanovil kritéria, podle kterých jsem státy porovnal. V případě peacekeepingu to byl počet jednotek, kterým porovnávané státy přispěly do peacekeepingových misí OSN, vybraných misí NATO a v případě Rakouska byla zmíněna mise EUFOR Althea, do které značně přispívalo. Také jsem sledoval, zda státy přispívají jednotkami spíše do misí schválených podle kapitoly VI nebo VII Charty OSN. Na dimenzi boje proti terorismu byly po přiblížení samotného pojmu terorismu představeny dvě hlavní strategie, konkrétně strategie globální války proti terorismu a strategie boje proti terorismu. V empirické části jsem stejně jako u peacekeepingu stanovil kritéria pro porovnání vybraných zemí v této dimenzi. V případě strategie globální války proti terorismu se jednalo o zapojení do jednotek ISAF a postoj k operaci Irácká svoboda. U strategie boje proti terorismu to bylo průměrné financování organizací UNODC a Interpol. Dále byla vybrána organizace Europol, u které jsem sledoval počet zaměstnanců, které v této organizaci měl každý z porovnávaných států.

V empirické části jsem na konci každé z dimenzí shrnul a porovnal výsledky. V případě dimenze peacekeepingu se hypotéza potvrdila pouze v případě Švýcarska. To bylo nejméně aktivní zemí v této dimenzi. Naopak nejvíce aktivní bylo Rakousko, které mělo z porovnávaných států nejvíce nasazených jednotek po celé zkoumané období. Švédsko se nacházelo mezi těmito zeměmi, nicméně u něj byla zmíněna

například účast v intervenci do Libye, která je v případě neutrální země diskutabilní. Porovnávané státy největším počtem jednotek přispívaly do misí, které dostaly mandát podle kapitoly VII. Nejvíce se také zapojovaly do misí, které byly pod přímým vedením NATO. V případě dimenze boje proti terorismu se hypotéza potvrdila. Švýcarsko bylo nejméně aktivní jak ve strategii globální války proti terorismu, tak ve strategii boje proti terorismu. Jedinou výjimkou bylo největší financování organizace Interpol z porovnávaných zemí. Naopak v této dimenzi jsem vytkl Švýcarsku, že není členem EU, kde probíhá boj proti terorismu kolektivně. Rakousko stálo mezi Švýcarskem a Švédskem, jelikož v případě strategie globální války proti terorismu se účastnilo v ISAF stejně symbolicky jako Švýcarsko, ale na rozdíl od Švýcarska po celou dobu trvání mise. Operaci Irácká svoboda odsoudilo stejně jako zbylé porovnávané státy, ale nezaujalo tak rozsáhlá protiopatření jako Švýcarsko. Ve strategii boje proti terorismu se nejvíce podílelo pouze počtem zaměstnanců v Europolu z porovnávaných států, kde však rozdíly byly minimální, až zanedbatelné. Švédsko se zapojilo ve větší míře do ISAF po celou dobu trvání mise, odsoudilo operaci Iráckou svobodu, ale již nezaujalo žádná další opatření. Z porovnávaných zemí nejvíce v průměru financovalo organizaci UNODC se značným rozdílem. Zmíněn byl také přínos švédského Stockholmského programu pro boj s terorismem, jež jsem vyhodnotil jako důkaz větší aktivity.

Na konci empirické části jsem v části interpretace výsledků vyvrátil hypotézu, ohledně vztahu přístupu k neutralitě a aktivitě v bezpečnostní politice. V případě dimenze peacekeepingu došlo pouze k částečnému potvrzení v případě Švýcarska, Rakousko a Švédsko neodpovídaly původnímu předpokladu. V případě boje proti terorismu se hypotéza potvrdila, ale zde jsem uvedl, že nejvyšší aktivita ze strany Švédska může být reakcí na teroristické útoky, které se ve Švédsku odehrály v předchozích letech, a také na právě vzrůstající nebezpečí terorismu v této zemi. Zmínil jsem tedy, že je nutné v případě podobné komparace nenahlížet pouze na přístup daných zemí k neutralitě, ale je nutné zahrnout také další proměnné, které mohou mít vliv na aktivitu daného státu v rámci jeho bezpečnostní politiky.

Summary

The main aim of this thesis is to compare Switzerland, Austria and Sweden as neutral states of Europe and their activity in security policy in peacekeeping and counter-terrorism dimension. The thesis is based on the hypothesis that state with codified neutrality, mentioned in its foreign-security strategy is less active in security policy than state without codified neutrality, non-mentioned in its foreign-security strategy. Comparing the above mentioned states when testing the hypothesis - the most active should be Sweden, the least active should be Switzerland and Austria should stand between these two states.

In the peacekeeping dimension the main focus is on contributions of units to peacekeeping missions by the compared states. In this dimension the hypothesis is not confirmed because Austria which should stand between Switzerland and Sweden is more active than Sweden. Switzerland is less active than the two left states. On the other hand, in the case of Sweden I mentioned the intervention to Libya where Sweden participated and this participation is questionable for the neutral state.

In the counter-terrorism dimension the main focus is on two strategies: strategy of global war on terror and strategy of combating terrorism. In both cases the hypothesis is confirmed, the most active of compared states is Sweden, Austria is less active than Sweden but more active than Switzerland. In the case of Sweden, this situation could be caused by growing danger of terrorism on Sweden's territory or during the previous terrorist attacks in Sweden by past eight years.

In conclusion the hypothesis is confirmed only in the case of Switzerland as the least active state of compared countries. For Austria and Sweden the hypothesis is not confirmed. It is necessary to say that the hypothesis is not valid. To be able to compare the relationship between attitude to neutrality and activity in security policy more variables must be included than attitude to neutrality. Another variables for comparison of activity in security policy could be foreign interests, economic options, danger of terrorism and more.

Seznam použitých tabulek

Tabulka č. 1: Švýcarské nasazení jednotek do jednotlivých peacekeepingových misí v letech 2010-2018.....	18
Tabulka č. 2: Rakouské nasazení jednotek do jednotlivých peacekeepingových misí v letech 2010-2018.....	19
Tabulka č. 3: Švédské nasazení jednotek do jednotlivých peacekeepingových misí v letech 2010-2018.....	21
Tabulka č. 4: Financování organizace UNODC jednotlivými státy v tisících USD....	27
Tabulka č. 5: Financování organizace Interpol jednotlivými státy v tisících EUR.....	27

Seznam zdrojů

Monografická neperiodická literatura:

BELLAMY, J. Alex, Paul D. WILLIAMS a Stuart GRIFFIN, 2010. *Understanding Peacekeeping*. 2. vyd. Cambridge: Polity Press, 447 s. ISBN 978-0-7456-4186-7.

BLAHOŽ, Josef, 2007. Právní politika boje proti terorismu a demokracie: kladení otázek. In: Josef BLAHOŽ, ed. *Právní politika boje proti terorismu a demokracie: otevřená otázka*. Praha: Vysoká škola aplikovaného práva, s.r.o. s. 7-56. ISBN 978-80-86775-13-5.

BUREŠ, Oldřich, 2011. *EU Counterterrorism Policy: A paper Tiger?* Farnham: Ashgate Publishing Limited. 277 s. ISBN 978-1-4096-1123-9.

COMBS, C. Cindy a Martin SLANN, 2002. *Encyclopedia of Terrorism*. New York, NY: Fact On File, Inc. 339 s. ISBN 0-8160-4455-4.

DANIEL, C. F. Donald, 2013. Contemporary Patterns in Peace Operations, 2000-2010. In: Alex J. BELLAMY a Paul D. WILLIAMS, eds. *Providing Peacekeepers: The Politics, Challenges, and Future of United Nations Peacekeeping Contributions*. Oxford: Oxford University Press. s. 25-46. ISBN 978-0-19-967282-0.

DAVIES, Michael a Richard WOODWARD, 2014. *International Organizations: A Companion*. Cheltenham: Edward Elgar Publishing Limited, 680 s. ISBN 978-1-78347-416-5.

EICHLER, Jan, 2006. *Mezinárodní bezpečnost na počátku 21. století*. 1. vyd. Praha: Ministerstvo obrany České republiky – AVIS, 303 s. ISBN 80-7278-326-2.

EICHLER, Jan, 2007. *Terorismus a války na počátku 21. století*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 352 s. ISBN 978-80-246-1317-8.

- EICHLER, Jan, 2009. *Mezinárodní bezpečnost v době globalizace*. 1. vyd. Praha: Portál, 328 s. ISBN 978-80-7367-540-0.
- EICHLER, Jan, 2011. *Bezpečnostní a strategická kultura USA, EU a ČR*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 214 s. ISBN 978-80-246-1956-9.
- CHURCH, H. Clive a Randolph C. HEAD, 2013. *A Concise History of Switzerland*. 1. vyd. Cambridge: Cambridge University Press, 324 s. ISBN 978-0-521-14382-0
- JEŘÁBEK, Martin, 2004. *Konec demokracie v Rakousku, 1932-1938. Politické, hospodářské a ideologické příčiny pádu demokracie*. 2. vyd. Praha: Dokořán, s.r.o., 255 s. ISBN 80-86569-51-9.
- KARLAS, Jan, 2015. *Mezinárodní organizace: systémy spolupráce mezi státy*. 1. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství, 347 s. ISBN 978-80-7419-179-4.
- KAUFMAN, P. Joyce, 2011. The United States and the Transatlantic Relationship: A Test for U. S. Foreign and National Security Policy. In: Andrew M. DORMAN a Joyce P. KAUFMAN, eds. *The Future of Transatlantic Relations: Perceptions, Policy and Practice*. Stanford, CA: Stanford University Press, s. 56-77. ISBN 978-0-8047-7197-9.
- KREJČÍ, Oskar, 2001. *Mezinárodní politika*. 2. vyd. Praha: EKOPRESS, 709 s. ISBN 80-86119-45-9.
- KREJČÍ, Oskar, 2009. *Zahraniční politika USA*. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 435 s. ISBN 978-80-86946-68-9.
- LUIF, Paul, 2000. Austria's Permanent Neutrality – Its Origins, Development and Demise. In: Günter BISCHOF, Anton PELINKA, Ruth WODAK, eds. *Neutrality in Austria*. New Brunswick, N.J: Transaction Publishers, s. 129-159. ISBN 0-7658-0774-2.
- NATO, 2001. *NATO Handbook*. Brussels: NATO Office of Information and Press, 536 s. ISBN 92-845-0146-6.

RAMSBOTHAM, Oliver a Tom WOODHOUSE, 1999. *Encyclopedia of International Peacekeeping Operations*. Santa Barbara, CA: ABC-Clio, Inc. 356 s. ISBN 0-87436-892-8.

ROMANCOV, Michael a Eva ROMANCOVOVÁ, 2002. *Evropské politické a ekonomické instituce*. Praha: EUROLEX BOHEMIA s. r. o. 150 s. ISBN 80-86432-27-0.

STEINBERG, Jonathan, 1996. *Why Switzerland?*, 2. vyd. Cambridge: Cambridge University Press, 300 s. ISBN 0-521-48453-7.

SVRČEK, Miloš, 2014. Právní a institucionálně instrumenty Organizácie Spojených národov aplikované v boji proti terorizmu. In: Jaroslav IVOR, ed. *Společnost proti terorizmu*. Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o. s. 116-132. ISBN 978-80-7380-546-3.

ŠKOHEL, Dominik, 2014. Postavenie Európskej únie v boji proti terorizmu. In: Jaroslav IVOR, ed. *Společnost proti terorizmu*. Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o. s. 314-336. ISBN 978-80-7380-546-3.

ŠTĚPÁN, Jiří, 2010. *Švédsko*. 1. vyd. Praha: Libri s. r. o., 150 s. ISBN 978-80-727-464-7.

UNITED NATIONS, 2005. *Fakta a čísla OSN: Základní údaje o Organizaci spojených národů*. Praha: Informační centrum OSN, 297 s. ISBN 80-86348-02-4.

URBANOVSKÁ, Jana, 2012. Udržování míru OSN jako nástroj řešení ozbrojených konfliktů. In: Ivo POSPÍŠIL, Zdeněk KŘÍŽ a kol. *Ozbrojené konflikty po konci studené války*. 1. vyd. Brno: Masarykova Univerzita, s. 86-106. ISBN 978-80-210-6047-0.

VEBER, Václav et al., 2007. *Dějiny Rakouska*. 2. vyd. Praha: Nakladatelství lidové noviny, 748 s. ISBN 978-80-7106-239-4.

Monografická periodická literatura:

AGIUS, Christine, 2011. Transformed beyond recognition? The politics of post-neutrality. *Cooperation and Conflict* [online]. vol. 46, no. 3, s. 370-395 [cit. 2018-03-19]. ISSN 1460-3691. Dostupné z:
<http://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/0010836711416960>

AGIUS, Christine a Karen DEVINE, 2011. 'Neutrality: A really dead concept?' A reprise. *Cooperation and Conflict* [online]. vol. 46, no 3. s. 265-284 [cit. 2018-03-19]. ISSN 1460-3691. Dostupné z:
<http://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/0010836711416955>

ANDERSON, Christina, 2017. Sweden Arrests Uzbek Man Suspected of Carrying Out Attack. *The New York Times* [online]. vol. 166, no. 57562, s. 15 [cit-2018-04-25]. ISSN 0362-4331. Dostupné z:
<http://search.ebscohost.com/login.aspx?authtype=shib&custid=s1240919&direct=true&db=lgs&AN=122388475&site=eds-live&scope=site&lang=cs>

BARROS, Pestana Carlos a Isabel PROENÇA, 2005. Mixed Logit Estimation of Radical Islamic Terrorism in Europe and North America: A Comparative Study. *The Journal of Conflict Resolution* [online]. vol. 49, no. 2, s. 298-314 [cit-2018-04-25]. ISSN 0022-0027. Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/30045113>

BINTER, Josef, 1985. The Actual and Potential Role of Neutrality In Search of Peace and Security. *Bulletin of Peace Proposals* [online]. vol. 16, no. 4, s. 387-398 [cit- 2018-03-19]. ISSN 0007-5035. Dostupné z:
<http://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/096701068501600408>

BJELERD, Ulf a Ulrika MÖLLER, 2010. From Nordic neutrals to post-neutrals Europeans: Differences in Finnish and Swedish policy transformation. *Cooperation and Conflict* [online]. vol. 45, no. 4, s. 363-386 [cit. 2018-03-27]. ISSN 1460-3691. Dostupné z: <http://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/0010836710386870>

DEVINE, Karen, 2011. Neutrality and the development of the European Union's common security and defence policy: Compatible or competing? *Cooperatin and Conflict* [online]. vol. 46, no. 3, s. 334-369 [cit-2018-04-16]. ISSN 1460-3691. Dostupné z: <http://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/0010836711416958>

FISCHER, Thomas, Juhana AUNESLUOMA a Aryo MAKKO, 2016. Neutrality and Non alignment in World Politics during the ColdWar. *Journal of Cold War Studies* [online]. vol. 18, no. 4, s. 4-11 [cit. 2018-04-04]. ISSN 1520-3972. Dostupné z: <http://search.ebscohost.com/login.aspx?authtype=shib&custid=s1240919&direct=true&db=poh&AN=120706134&site=eds-live&scope=site&lang=cs>

GOETSCHER, Laurent, 1999. Neutrality, A Really Dead Concept? *Cooperation and Conflict* [online]. vol. 34, no. 2, s. 115-139 [cit. 2018-04-04]. ISSN 1460-3691. Dostupné z: <http://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/00108369921961807>

KERTCHER, Chen, 2012. From Cold War to a System of Peacekeeping Operations: The Discussion on Peacekeeping Operations in the UN During the 1980s up to 1992. *Journal of Contemporary History* [online]. vol. 47, no. 3, s. 611-637 [cit-2018-04-16]. ISSN 0022-0094. Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/23249009>

LANTIS S. Jeffrey a Matthew F. QUEEN, 1998. Negotiating Neutrality: The Double-Edged Diplomacy of Austrian Accesion to the European Union. *Cooperation and Conflict* [online]. vol. 33, no. 2, s. 152-182 [cit-2018-03-19]. ISSN 1460-3691. Dostupné z: <http://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/0010836798033002003>

LIEDER, Wojciech, 2015. Disturbed Security In Norway and Sweden. *Securitologia* [online]. vol. 21, no. 1, s. 115-126 [cit-2018-04-25]. ISSN 2449-7436. Dostupné z: https://www.civitas.edu.pl/wp-content/uploads/2015/03/Securitologia-1_-21-2015_115-126.pdf

LÖDÉN, Hans, 2012. Reaching a vanishing point? Reflection on the future of neutrality norms in Sweden and Finland. *Cooperation and Conflict* [online]. vol. 47, no. 2, s. 271-284 [cit-2018-04-19]. ISSN 1460-3691. Dostupné z: <http://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/0010836712445343?journalCode=caca>

MCSWEENEY, Bill, 1987. The Politics of Neutrality: Focus on Security for Smaller Nations. *Security Dialogue* [online]. vol. 18, no. 1, s. 33-46 [cit 2018-03-20]. ISSN 1460-3640. Dostupné z: <http://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/096701068701800105?journalCode=sdia>

MÖCKLI, Daniel a Valentin MISTELI, 2010. Swiss Military Operations Abroad: Challenges and Options. *CSS Analysis in Security Policy* [online]. Zurich: Center for Security Studies, vol. 1, no. 67, 3 s. [cit-2018-04-18]. Dostupné z: <http://www.css.ethz.ch/content/dam/ethz/special-interest/gess/cis/center-for-securities-studies/pdfs/CSS-Analyses-67.pdf>

NEWMAN, S. Lindsay, 2013. Do Terrorist Attacks Increase Closer To Elections? *Terrorism and Political Violence* [online]. vol. 25, no. 1, s. 8-28 [cit-2018-04-25]. ISSN 0954-6553. Dostupné z: <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/09546553.2013.733247>

NOREEN, Erik, Roxanna SJÖSTEDT a Jan ÅNGSTRÖM, 2016. Why small states join big wars: the case of Sweden in Afghanistan 2002-2014. *International Relations* [online]. vol. 31, no. 2, s. 145-168 [cit-2018-04-26]. ISSN 0047-1178. Dostupné z: <http://journals.sagepub.com/doi/10.1177/0047117816651125>

PALM, Trineke, 2017. The Changing character of EUFOR Althea: power politics or learning? *Cambridge Review of International Affairs* [online]. vol. 30, no. 1, s. 67-86 [cit-2018-04-18]. ISSN 0955-7571. Dostupné z: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/09557571.2016.1256947>

PANCHAUD, Véronique, 2009. Neutrality of Switzerland: a Brief Introduction. *Western Balkans Security Observer* [online]. vol. 4, no. 15, s. 107-119 [cit-2018-04-28]. Dostupné z: <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=269104>

SANDLER, Todd, 2017. International Peacekeeping Operations: Burden Sharing and Effectiveness. *Journal of Conflict Resolution* [online]. vol. 61, no. 9, s. 1875-1897 [cit-2018-04-16]. ISSN 1552-8766. Dostupné z: <http://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/0022002717708601>

STRANDH, Veronica a Niklas EKLUND, 2015. Swedish Counterterrorism Policy: An Intersection Between Prevention and Mitigation? *Studies in Conflict and Terrorism* [online]. vol. 38, no. 5, s. 359-379 [cit-2018-05-02]. Dostupné z: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/1057610X.2015.1009799>

TEODORESCU, Loredana, 2017. Abition versus reality: partnering with our neighbours on migration. *European View* [online]. vol. 16, no. 1, s. 121-130 [cit-2018-04-25]. ISSN 1781-6858. Dostupné z: <http://journals.sagepub.com/doi/full/10.1007/s12290-017-0448-4>

VALENTINOV, Vladislav, Martina BOLEČKOVÁ a Gabriela VACEKOVÁ. The Nonprofit Response to the Migration Crisis: Systems-Theoretic Reflection on the Austrian and Slovak Experiences. *Systematic Practice and Action Research* [online]. vol. 30, no. 6, s. 651-661 [cit-2018-04-25]. ISSN 1573-9295. Dostupné z: <https://doi-org.ezproxy.is.cuni.cz/10.1007/s11213-017-9413-z>

WEBBER, Frances, 2017. Refusing Refuge. *Race and Class* [online]. vol. 59, no. 3, s. 98-105 [cit-2018-04-25]. ISSN 0306-3968. Dostupné z: <http://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/0306396817738439>

WEBBER, Mark, 2009. NATO: The United States, Transformation and the War in Afghanistan. *The British Journal of Politics and International Relations* [online]. vol. 11, no. 1, s. 46-63 [cit-2018-04-26]. ISSN 1369-1481. Dostupné z: <http://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1111/j.1467-856x.2008.00349.x>

WENGER, Andreas a Christian NUENLIST, 2008. A 'special case' between independence and interdependence: Cold War studies and Cold War politics in post-Cold War Switzerland. *Cold War History* [online]. vol. 8, no. 2, s. 213-240 [cit-2018-05-04]. ISSN 1743-7962. Dostupné z: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/14682740802018777>

Internetové zdroje:

EUROPOL, 2018. *Europol Staff Numbers* [online]. [cit-2018-05-02]. Dostupné z: <https://www.europol.europa.eu/about-europol/statistics-data>

FEDERAL CHANCELLERY OF THE REPUBLIC OF AUSTRIA, 2013. *Austrian Security Strategy* [online]. Vienna: Federal Chancellery of the Republic of Austria, 23 s.[cit-2018-03-20]. Dostupné z: https://www.bmeia.gv.at/fileadmin/user_upload/Zentrale/Aussenpolitik/Austrian_Security_Strategy.pdf

INTERPOL, 2015. *INTERPOL's activities against the foreign terrorist fighter threat: Published on the occasion of the Leader's Summit on Countering ISIL and Violent Extremism, 29 September 2015 – United Nations, New York* [online]. [cit-2014-05-02]. Dostupné z: <https://www.interpol.int/News-and-media/Publications2/Fact-sheets2>

INTERPOL, 2018. *Breakdown of member country statutory contributions* [online]. [cit-2018-05-02]. Dostupné z: <https://www.interpol.int/About-INTERPOL/Funding/Member-country-contributions>

MINISTRY OF DEFENCE, 2018. *Foreign Deployments of the Austrian Armed Forces* [online]. Vienna: Ministry of Defence [cit-2018-04-18]. Dostupné z: http://www.bundesheer.at/misc/image_popup/ImageTool.php?strAdresse=/english/introle/images/foreign_deployments.png&intSeite=1536&intHoehe=864&intMaxSeite=1536&intMaxHoehe=809&blnFremd=0

NATO, 2018a. NATO and Afghanistan. *North Atlantic Treaty Organization* [online]. [cit-2018-04-17]. Dostupné z: <https://www.nato.int/cps/en/natolive/107995.htm>

NATO, 2018b. NATO role's in Kosovo. *North Atlantic Treaty Organization* [online]. [cit-2018-04-17]. Dostupné z: https://www.nato.int/cps/en/natolive/topics_48818.htm

OVERSEAS SECURITY ADVISORY COUNCIL, 2018. Austria 2018 Crime and Safety Report. *Overseas Security Advisory Council* [online]. Washington, D. C.: United States Department of State [cit-2018-04-25]. Dostupné z: <https://www.osac.gov/pages/ContentReportDetails.aspx?cid=23522>

SWEDISH ARMED FORCES, 2018. Current International Missions. *Swedish Armed Forces* [online]. [cit-2018-04-18]. Dostupné z: <https://www.forsvarsmakten.se/en/activities/current-international-missions2/>

SWISS FEDERAL DEPARTMENT OF FOREIGN AFFAIRS FDFA, 2016. *Swiss Foreign Policy Strategy 2016-2019: Federal Council report on the priorities for the 2016-2019 legislative period* [online]. Bern: Swiss Federal Department of Foreign Affairs FDFA, 40 s. [cit-2018-03-19]. Dostupné z: https://www.eda.admin.ch/dam/eda/en/documents/publications/SchweizerischeAussenpolitik/Aussenpolitische-Strategie_EN.pdf

THE FEDERAL COUNCIL, 2018. Military Peace Support. *Swiss Armed Forces* [online]. [cit-2018-04-18]. Dostupné z: <https://www.vtg.admin.ch/en/news/einsaetze-und-operationen/militaerische-friedensfoerderung.html>

UNITED NATIONS, 2018a. Troop and police contributors. *United Nations Peacekeeping* [online]. [cit-2018-04-17]. Dostupné z: <https://peacekeeping.un.org/en/troop-and-police-contributors>

UNITED NATIONS, 2018b. Mandate. *United Nations Truce Supervision Organization* [online]. [cit-2018-04-18]. Dostupné z: <https://untso.unmissions.org/mandate>

UNODC, 2018. *UNODC Annual Report 2016* [online]. UNODC [cit-2018-04-28]. Dostupné z: <http://www.unodc.org/unodc/en/about-unodc/annual-report.html?ref=menutop>

WALLSTRÖM, Margot, 2018. *Statement of Government Policy in the Parliament Debate on Foreign Affairs, Wednesday 14 February 2018* [online]. Government of Sweden [cit. 2018-03-20]. Dostupné z: <http://www.government.se/49170e/contentassets/da51ffff1e3848b4bc5597190bdd8c4e/Statement-of-Foreign-Policy-2018>

Rezoluce OSN:

SECURITY COUNCIL, 1948. *Resolution 50 (1948): Adopted by the Security Council as its 310th meeting, on 29 May 1948* [online]. S/RES/50. New York: United Nations, 29 May 1948 [cit-2018-04-19]. Dostupné z: <http://unscr.com/en/resolutions/doc/50>

SECURITY COUNCIL, 1951. *Resolution 91 (1951): Adopted by the Security Council as its 539th meeting, on 30 March 1951* [online]. S/RES/91. New York: United Nations, 30 March 1951 [cit-2018-04-19]. Dostupné z: <http://unscr.com/en/resolutions/doc/91>

SECURITY COUNCIL, 1964. *Resolution 186 (1964): Adopted by the Security Council at its 1102nd meeting, on 4 March 1964* [online]. S/RES/186. New York: United Nations, 4 March 1964 [cit-2018-04-19]. Dostupné z: <http://unscr.com/en/resolutions/doc/186>

SECURITY COUNCIL, 1974. *Resolution 350 (1974): Adopted by the Security Council at its 1774th meeting, on 31 May 1974* [online]. S/RES/350. New York: United Nations, 31 May 1974 [cit-2018-04-19]. Dostupné z: <http://unscr.com/en/resolutions/doc/350>

SECURITY COUNCIL. 1978. *Resolution 425 (1978): Adopted by the Security Council as its 2074th meeting, on 19 March 1978* [online]. S/RES/425. New York: United Nations, 19 March 1978 [cit-2018-04-20]. Dostupné z: <http://unscr.com/en/resolutions/doc/425>

SECURITY COUNCIL, 1991. *Resolution 690 (1991): Adopted by the Security Council as its 2984th meeting, on 29 April 1991* [online]. S/RES/690. New York: United Nations, 29 April 1991 [cit-2018-04-19]. Dostupné z: <http://unscr.com/en/resolutions/doc/690>

SECURITY COUNCIL, 1999. *Resolution 1244 (1999): Adopted by the Security Council as its 4011th meeting, on 10 June 1999* [online]. S/RES/1244. New York: United Nations, 10 June 1999 [cit-2018-04-20]. Dostupné z: <http://unscr.com/en/resolutions/doc/1244>

SECURITY COUNCIL, 2000. *Resolution 1291 (2000): Adopted by the Security Council as its 4104th meeting, on 24 February 2000* [online]. S/RES/1291. New York: United States, 24 February 2000 [cit-2018-04-19]. Dostupné z: <http://unscr.com/en/resolutions/doc/1291>

SECURITY COUNCIL, 2001. *Resolution 1386 (2001): Adopted by the Security Council as its 4443rd meeting, on 20 December 2001* [online]. S/RES/1386. New York: United Nations, 20 December 2001 [cit-2018-04-20]. Dostupné z: <http://unscr.com/en/resolutions/doc/1386>

SECURITY COUNCIL, 2002. *Resolution 1401 (2002): Adopted by the Security Council as its 4501st meeting, on 28 March 2002* [online]. S/RES/1401. New York: United States, 28 March 2002 [cit-2018-04-19]. Dostupné z: <http://unscr.com/en/resolutions/doc/1401>

SECURITY COUNCIL, 2003a. *Resolution 1509 (2003): Adopted by the Security Council as its 4830th meeting, on 19 September 2003* [online]. S/RES/1509. New York: United Nations, 19 September 2003 [cit-2018-04-19]. Dostupné z: <http://unscr.com/en/resolutions/doc/1509>

SECURITY COUNCIL, 2003b. *Resolution 1500 (2003): Adopted by the Security Council as its 4804th meeting, on 14 August 2003* [online]. S/RES/1500. New York: United Nations, 14 August 2003 [cit-2018-04-20]. Dostupné z: <http://unscr.com/en/resolutions/doc/1500>

SECURITY COUNCIL, 2004a. *Resolution 1566 (2004): Adopted by the Security Council as its 5053rd meeting, on 8 October 2004* [online]. S/RES/1566. New York: United Nation, 8 October 2004 [cit-2018-04-24]. Dostupné z: <http://unscr.com/en/resolutions/1566>

SECURITY COUNCIL, 2004b. *Resolution 1528 (2004): Adopted by the Security Council as its 4918th meeting, on 27 February 2004* [online]. S/RES/1528. New York: United Nations, 27 February 2004 [cit-2018-04-19]. Dostupné z: <http://unscr.com/en/resolutions/doc/1528>

SECURITY COUNCIL, 2004c. *Resolution 1542 (2004): Adopted by the Security Council as its 4961st meeting, on 30 April 2004* [online]. S/RES/1542. New York: United Nations, 30 April 2004 [cit-2018-04-19]. Dostupné: <http://unscr.com/en/resolutions/doc/1542>

SECURITY COUNCIL, 2004d. *Resolution 1575 (2004): Adopted by the Security Council as its 5085th meeting, on 22 November 2004* [online]. S/RES/1575. New York: United Nations, 22 November 2004 [cit-2018-04-20]. Dostupné z: <http://unscr.com/en/resolutions/doc/1575>

SECURITY COUNCIL, 2005. *Resolution 1590 (2005): Adopted by the Security Council as its 5151st meeting, on 24 March 2005* [online]. S/RES/1590. New York: United Nations, 24 March 2005 [cit-2018-04-19]. Dostupné z: <http://unscr.com/en/resolutions/doc/1590>

SECURITY COUNCIL, 2006a. *Resolution 1704 (2006): Adopted by the Security Council as its 5516th meeting, on 25 August 2006* [online]. S/RES/1704. New York: United Nations, 25 August 2006 [cit-2018-04-19]. Dostupné z: <http://unscr.com/en/resolutions/doc/1704>

SECURITY COUNCIL, 2006b. *Resolution 1719 (2006): Adopted by the Security Council as its 5554th meeting, on 25 October 2006* [online]. S/RES/1719. New York: United Nations, 25 October 2006 [cit-2018-04-19]. Dostupné z: <http://unscr.com/en/resolutions/doc/1719>

SECURITY COUNCIL, 2007a. *Resolution 1778 (2007): Adopted by the Security Council at its 5748th meeting, on 25 September 2007* [online]. S/RES/1778. New York: United Nations, 25 September 2007 [cit-2018-04-19]. Dostupné z: <http://unscr.com/en/resolutions/doc/1778>

SECURITY COUNCIL, 2007b. *Resolution 1740 (2007): Adopted by the Security Council as its 5622nd meeting on 23 January 2007* [online]. S/RES/1740. New York: United Nations, 23 January 2007 [cit-2018-04-19]. Dostupné z: <http://unscr.com/en/resolutions/doc/1740>

SECURITY COUNCIL, 2007c. *Resolution 1769 (2007): Adopted by the Security Council as its 5727th meeting, on 31 July 2007* [online]. S/RES/1769. New York: United Nations, 31 July 2007 [cit-2018-04-19]. Dostupné z: <http://unscr.com/en/resolutions/doc/1769>

SECURITY COUNCIL, 2010. *Resolution 1925 (2010): Adopted by the Security Council as its 6324th meeting, on 28 May 2010*[online]. S/RES/1925. New York: United Nations, 28 May 2010 [cit-2018-04-20]. Dostupné z: <http://unscr.com/en/resolutions/doc/1925>

SECURITY COUNCIL, 2011a. *Resolution 1996 (2011): Adopted by the Security Council as its 6576th meeting, on 8 July 2011* [online]. S/RES/1996. New York: United Nations, 8 July 2011 [cit-2018-04-20]. Dostupné z: <http://unscr.com/en/resolutions/doc/1996>

SECURITY COUNCIL, 2011b. *Resolution 2009 (2011): Adopted by the Security Council as its 6620th meeting, on 16 September 2011* [online]. S/RES/2009. New York: United Nations, 16 September 2011 [cit-2018-04-20]. Dostupné z: <http://unscr.com/en/resolutions/doc/2009>

SECURITY COUNCIL, 2012. *Resolution 2043 (2012): Adopted by the Security Council as its 6756th meeting, on 21 April 2012* [online]. S/RES/2043. New York: United Nations, 21 April 2012 [cit-2018-04-20]. Dostupné z: <http://unscr.com/en/resolutions/doc/2043>

SECURITY COUNCIL, 2013a. *Resolution 2100 (2013): Adopted by the Security Council as its 6952nd meeting, on 25 April 2013* [online]. S/RES/2100. New York: United Nations, 25 April 2013 [cit-2018-04-20]. Dostupné z: <http://unscr.com/en/resolutions/doc/2100>

SECURITY COUNCIL, 2013b. *Resolution 2102 (2013): Adopted by the Security Council as its 6959th meeting, on 2 May 2013* [online]. S/RES/2102. New York: United Nations, 2 May 2013 [cit-2018-04-20]. Dostupné z:
<http://unscr.com/en/resolutions/doc/2102>

SECURITY COUNCIL, 2014a. *Resolution 2149 (2014): Adopted by the Security Council as its 7153rd meeting, on 10 April 2014* [online]. S/RES/2149. New York: United Nations, 10 April 2014 [cit-2018-04-20]. Dostupné z:
<http://unscr.com/en/resolutions/doc/2149>

SECURITY COUNCIL, 2014b. *Resolution 2189 (2014): Adopted by the Security Council as its 7338th meeting, on 12 December 2014* [online]. S/RES/2189. New York: United Nations, 12 December 2014 [cit-2018-04-20]. Dostupné z:
<http://unscr.com/en/resolutions/doc/2189>

SECURITY COUNCIL, 2016. *Resolution 2261 (2016): Adopted by the Security Council as its 7609th meeting, on 25 January 2016* [online]. S/RES/2261. New York: United Nations, 25 January 2016 [cit-2018-04-20]. Dostupné z:
<http://unscr.com/en/resolutions/doc/2261>

SECURITY COUNCIL, 2017a. *Resolution 2350 (2017): Adopted by the Security Council as its 7924th meeting, on 13 April 2017* [online]. S/RES/2350. New York: United Nations, 13 April 2017 [cit-2018-04-20]. Dostupné z:
<http://unscr.com/en/resolutions/doc/2350>

SECURITY COUNCIL, 2017b. *Resolution 2366 (2017): Adopted by the Security Council as its 7997th meeting, on 10 July 2017* [online]. S/RES/2366. New York: United Nations, 10 July 2017 [cit-2018-04-20]. Dostupné z:
<http://unscr.com/en/resolutions/2366>

Teze závěrečné bakalářské práce

Zdůvodnění výběru práce: Toto téma pro svou bakalářskou práci jsem si vybral především z důvodu zájmu o toto téma. Zajímají mě především neutrální státy a jejich chování v rámci bezpečnostních studií. Dále bych chtěl ve svém magisterském studiu studovat právě bezpečnostní studia a vybrat si takové téma již pro bakalářskou práci považuji za vhodné. Při hledání vhodných zdrojů jsem narazil na fakt, že se žádný z autorů takového srovnání u neutrálních států Švýcarska, Švédska a Rakouska ještě nevypracoval, a tudíž se tu nabízí prostor pro jeho vypracování a možný přínos pro budoucí výzkum dané problematiky. U těchto států je zajímavé především to, jak se budou angažovat například mezinárodních peace-keepingových operací, vzhledem k tomu, že ani jeden stát není členským státem NATO. Samotné Švýcarsko pak není ani členským státem Evropské unie. Také v rámci counter-terrorismu může být jejich přístup rozdílný, byť se v žádné z těchto zemí zatím žádný větší teroristický útok v současnosti neodehrál. Zajímavý je také fakt, že každý z těchto tří států je neutrální na základě jiného historického vývoje a okolností. Je přínosné prozkoumat téma neutrality a států, které ji aplikují z možného budoucího vývoje v oblasti mezinárodní bezpečnostní politiky.

Předpokládaný cíl: Hlavním cílem této bakalářské práce je porovnání bezpečnostní politiky neutrálních zemí, konkrétně Švýcarska, Švédska a Rakouska. Pro tato srovnání poslouží především dvě dimenze, první z dimenzí bude boj s terorismem, druhá bude zapojení do peace-keepingových operací. Při samotném porovnávání pak bude možné zjistit, zda-li se přístupy jednotlivých zemí shodují, či nikoliv. Jelikož se jedná o neutrální země, přístupy by se měly shodovat, ale výsledek může být po prozkoumání dané problematiky jiný. Může to být způsobeno například jednak tím, že každá z porovnávaných zemí nabyla svou neutralitu jiným způsobem nebo také tím, že na rozdíl od Švýcarska jsou Rakousko a Švédsko také členy Evropské unie a podléhají její bezpečnostní politice. Naopak Švýcarsko si svou bezpečnost musí zajistit především samo.

Metodologie práce: Pro tuto bakalářskou práci bude použita metoda synchronní komparativní případové studie. Synchronní bude z důvodu, že nás bude zajímat pouze

omezené období srovnání, a to od teroristických útoků 11. září 2001 do současnosti. Komparativní případová studie byla vybrána, jelikož budu pozorovat 3 subjekty, a to neutrální státy Švýcarsko, Švédsko a Rakousko. Jako případy studie pak byly zvoleny dvě dimenze, a to jednak dimenze counter-terrorismu a dimenze peace-keepingu. Jako časový mezník pak útoky z 11. září, jelikož po nich došlo k razantním změnám v oblasti bezpečnostní politiky.

Základní charakteristika tématu: Jako téma této bakalářské práce byly vybrány tři neutrální státy Evropy a porovnání jejich bezpečnostní politiky na dvou dimenzích. Bezpečnostní politika bude brána především z pohledu externího v rámci státu, tj. vůči hrozbám z vnějšku. Jako časová linie bylo vybráno období po útocích 11. září 2001 až do současnosti. Útoky 11. září 2001 byly z hlediska bezpečnosti klíčové, protože po tom, co se útoky odehrály došlo k razantnímu zpřísnění bezpečnosti, byla vyhlášena válka vůči terorismu a od té doby se odehrálo mnoho peace-keepingových operací. Z toho hlediska bude zajímavé sledovat přístup zemí, které se jinak chovají neutrálně, zda-li se těchto opatření zúčastní také a v jakém množství a jestli jejich podíl bude stejný, či alespoň podobný.

Předpokládaná struktura práce:

1. Úvod (Uvedení do problematiky, charakteristika zemí)
2. Teoretická část (Koncept counter-terrorism, koncept peace-keepingu, neutralita)
3. Metodologie (Jaká byla vybrána metoda výzkumu)
4. Komparace na dimenzi counter-terrorismu
 - 4.1. Švýcarsko
 - 4.2. Švédsko
 - 4.3. Rakousko
 - 4.4. Shrnutí
5. Komparace na dimenzi peace-keepingu
 - 5.1. Švýcarsko
 - 5.2. Švédsko
 - 5.3. Rakousko
 - 5.4. Shrnutí
6. Interpretace výsledků
7. Závěr

Základní literatura:

Sven Biscop and Jo Coelmont - Europe, Strategy and Armed Forces: The making of a distinctive power (2012)

Tom Dyson and Theodore Konstadinides - European Defence Cooperation in EU Law and IR Theory (2013)

Alex J. Bellamy and Paul D. Williams - Providing Peacekeepers: The Politics, Challenges and Future of United Nations Peacekeeping Contributions (2013)

Stefan Ganzle and Allen G. Sens - The Changing Politics of European Security: Europe Alone? (2007)

Wyn Rees - Transatlantic-Counter Terrorism Cooperation: The new imperative (2006)

Laura Chappell, Jocelyn Mawdsley and Petar Petrov - The EU, Strategy and Security Policy: Regional and strategic challenges (2016)

Oldřich Bureš - EU Counterterrorism Policy: A Paper Tiger? (2008)

Jolyon Howorth and John T.S. Keeler - Defending Europe: The EU, NATO and The Quest For European Autonomy (2003)

Christine Agius and Karen Devine - "Neutrality: A really dead concept?" A reprise [Cooperation and Conflict vol. 46 no. 3] (2011)

Daniel Koehane - The Absent Friend: EU Foreign Policy and Counter-Terrorism [Journal of Common Market Studies vol 46. no 1] (2008)